

DEBRECZENI UJSÁG

Tekintetes Nemzeti Művelődési Intézet

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HETKÖZNAP 10 FILLER, VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47,
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Tisztviselőnyomor

(In.) A trianoni sors kéziszótára egyre bővül a politikai jelszavak tömegével. Az a füzet, mely tíz évvel ezelőtt felölelte a magyarság panaszait, ma lexikonnál is vastkosabb kötet és kezdve a munkások nyomorától s a munkanélküli tömegektől, föl a mezőgazdaság válságáig, már annyi panasz és probléma gyülemlett össze, hogy képtelenség a szavak közt eligazodni... Van azonban egy szó, mely töröltetett a legújabb kiadásból s így 1930-ban nem szokás emlegetni. Ha kiejted szádon, vagy elstutogod az ének, ha feltör belőled keserű panasz: neked romlani kezded, mert aki csak él, az mind-mind a tisztviselőre ádázodik. ... És még te beszélsz? Hát még neked áll felelősség? Neked, a diplomás tisztviselőnek? Aki ott él az új zsíros átlásokban és piszkálgatja a körmeidet?

Régóta halljuk a politikai szövegeket s mi, szerény és jól nevelt tisztviselők, már magunk is kezdünk a tisztviselői jólétben himni. Elfogadjuk a közgazdasági közvéleményt, mely fix-tíz-tíz-tíz... „stallum”-ainkra fenekedik s, bár hetven százalékunk még nem érte utóli a havi száznál is több pengőt, a napidíjok is lelkiismeretüdalást érez, ha nem áldozhat a nyomorenyhító akcióra. Mert az is igaz, hogy vannak jól dotált tisztviselők, hogy törvényes utakon küzdeni kell az álláshalmozás ellen, de szabad-e túrni a demagógia tulajdonságát, az igazságtalan korteskedést, mely tanyákban, falvakban, gyártelepeken és külvárosokban egyre szítja a tisztviselő-ellenes hangulatot?

Kezd a közvéleményben olyan hangulat kialakulni, mely a kapitalizmust „tisztviselő”-vel helyettesíti. Még egy Zavaros, elég egy Kázmér és minden ódium visszahull reánk... A tisztviselő (mint olyan!) a leginkább kikezdett réteg. Népszerűtlen és leszólt. Egyet jelent a burzsoázia fogalmával. Nem látják benne a nemzetfenntartó erőt s, mert huszonöt százalékra (?) már nem éri azt a szegénységet, mely tíz év alatt a köztisztviselőt jelentette, a modern felfogás nekiugrott a diplomás emberek osztályának.

Adva van tehát egy tisztviselő-ellenes közhangulat, mely nadrágos osztályunk minden rétegét nyomja. Ebben szorong az állami tisztviselő, a magánhivatalnokok légiója, a napidíjok s a gyakorló orvos, a só-tiszt, az ügyvéd, az újságíró és tornatanár, — mert ebben az osztályban minden csontvázat egy kalap alá vesszünk. És vegyünk le száz közül hetvenöt kalapot: *hetvenöt sápadt arc olyan nyomorról beszél, mely rangsor szerint a „munkanélküli” szinten követője.* Egy-egy hivatali tisztviselő 75-80 százalékban havi

Kielégítő választ adtak a csehek a Benes expozéjára vonatkozó osztrák demarsra

Az osztrák sajtó súlyos kritikával kíséri Benes eljárását

Bécs, október 16.

Ausztria prágai követe ma délután felkereste Benes külügyminisztert és tárgyalt vele a tegnapi expozéjára vonatkozó részéről. Megállapította, hogy az expozé további folyamán tett az a megjegyzés, mely szerint Benes dr. semmiképpen sem akar belavatkozni idegen államok belső viszonyaiba és nem akarja azok belső rezsimeit sem bírálni, tegnap este még nem volt ismeretes Bécsben, az osztrák követ tudomásulvette a nyilatkozatot.

Az osztrák sajtó Benes beszédéről

Bécs, október 16.

A Neue Freie Presse Benes dr.-nak Ausztriáról tegnap tett nyilatkozatával kapcsolatban megjegyzi, hogy a hivatalos osztrák politika joggal fordul Benes expozéjához Ausztriára vonatkozó mondata ellen, mert azt még a mostani rezsim legszélesebb ellenfele is kivételül való beavatkozásnak kell, hogy lássa.

A Reichst utra: A közölt szövegből, amelyet a hivatalos csehszlovák sajtóiroda adott ki, nem lehet teljes biztonsággal kivenni, hogy Benes dr.-nak Ausztriára vonatkozó nyilatkozatát teljes szövegében közölték-e, vagy pedig csak kivonatról van szó. Valóban egyedülálló eset volna, hogy egy külügyminiszter nyilvánosan és hivatalosan olyan nyilatkozatra ragadtassa magát egy szomszédállammal szemben, amelyek kizárólag a szomszéd állam belpolitikáit érintik. Ausztria aktuális belpolitikai ügyeinek a nemzetközi politika bizonyos problémáival való összekapcsolását minden esetben már többször megkísérelték, azonban nem külföldi hivatalos helyek, hanem mindig csak olyan emberek, amelyeknek érdekük fűződik ahhoz, hogy beavatkozzanak az osztrák választási küzdelembe. A

tisztázás mindenestre sürgősen szükséges és az osztrák lakosság örömmel üdvözlö, hogy az osztrák külügyminiszter ma oiv gyorsan és határozottan megietta a szükséges lépéseket ebben az ügyben.

A Neues Wiener Tagblatt ezeket írja: Ausztriában mindenütt megelégedéssel fogadják azt a határozottságot, amellyel az osztrák külügyminiszter a Prágából jelentett nyilatkozatokkal szembeáll, mert egyébként is mindenféle túlságosan világos jelei mutatkoznak az országunk s annak jó hírneve ellen a múlt évből ismeretes rágalmozási hadiáraknak. Ez a hadiárat azonban nem talált támogatásra vezető államférfiak beszédeiben. Azok a gyalázatos kihágások, amelyek pár héttel ezelőtt a prágai utcákon látszódtak le, külsőleg bizonyára sokkal rosszabb külső képet mutattak, mint a mostani osztrák választási hadiárat, amely sokkal nyugodtabban folyik, mint a legutóbbi évek egyes választási hadiáratai más országokban. Ha Benes dr. tényleg megietta ezt a nyilatkozatát, az osztrák kormány teljesen jogosult volt arra, hogy mint belső ügyeinkbe való beavatkozást határozottan visszautasítsa.

A Prágai Magyar Hírlap kritikája

Prága, október 16.

A Prágai Magyar Hírlap vezér-

cikkben foglalkozik Benes expozéjával.

Az expozé műremeknek mondja a maga nemében, a semmitmondás műremekének. Hol a régi lendület megemlékezés a régi kisantróról? — kérdi a lap. Benesnek deprimált tudomásul kell vennie, hogy előbb a két másik kisantró lép gazdasági megengedésre és csak később kezdenek tárgyalni Csehszlovákiával. Tizenkét évi politikai szövetség után hol a gazdasági szövetség, sőt hol a legegyszerűbb kereskedelmi szerződés jugszlovákiával? Hol a régi szerelem a lefegyverzési konferenciáról szóló önhimnuszok iránt? A lefegyverzésért hogy is lelkendezhetne őszintén éppen az a Benes, akinek egész személtés a katonai szövetkezés diplomáciai munkájában merült ki, az a Benes, akinek pacifizmusa évenként közel kétmilliárdos fegyverkezésre témaszkodik? Így siklik át Benes az elintézetlen nemzetközi problémákhoz. Szerinte Csehszlovákiának nincsenek is problémái. Pedig ráírhette arra, hogy vannak. Például az Erdős-kárnátok autonómia megadásának nemzetközileg garantált problémája. Így repül át Benes minden kellemetlen konkrétumon. Mézis van egy nagyon is konkrét valami a beszédeben, a külföldi depresszió beismerése.

Feltűnést keltő békerevizációs cikk egy francia ujságban

A francia Viktoire kiadója a német gyarmatok visszadását és a jóvátételek elengedését követeli

Páris, október 16.

Hervé Gusztáv, a Victoire kiadója lapjában állást foglal a versaillesi békeszerződés revíziója mellett. A revízió elmaradása — írja Hevré, —

Franciaországra hátráná a jövőendő háborúért való felelősséget. Ez a háboru pedig még nagyobb pusztítást végezne anyagban és emberéletben, mint a világháboru. Hervé azt indít-

180—200 pengőből tengetik életüket. Orvosok, ügyvédek (80 százalékban), — ha kulturális életgényeiket figyelembe vesszük, — életszínvonal tekintetében mélyebbre estek a sansculotte proletárnál. És ott van a magánhivatalnokok nagy serege, mely igazán boldog, ha százötven pengőt egy havi késedelemmel kezéhez kapja és mellbe löki a kollégáját, hogyha az lázadzik, vagy szervekedésről (!) beszél...

Van azután egy husz százalékos réteg... Mondjuk, hogy huszonöt... mondjuk, hogy harminc... Ez az a bizonyos jól szituált. És ezek között is akad egy csoport, mely tíz évvel ezelőtt még rongyos ruhákat viselt s most arra is telik, hogy nyaralni közgazdasági konjunktura. És ugyanmenien, vagy könyveket rendeljen akkor a táblabírónak nem volt mit

részletfizesésre. Ötszáznál-hatszáznál többet keresnek havonta.

Ez a réteg, mely célpontja lett a többi osztályok hangulatának, a trianoni nyomoruság óta elsőnek áldoz a közgazdasági leromlás enyhítésére. Nem a törvények parancsára, nem is a megadóztatás révén, hanem csak úgy, a maga jószántából, a magyar szeretet belső szavára. Nem kényszeríti senki. Se kormány, se törvény, csak a magyar szív önzete, mely nem ismer osztályokat, csak hitet és szeretetet és magyar életet ismer.

Hol volt, hol nem volt: volt egyszer egy korszak. Ha jól emlékszünk, úgy Trianon után. Tombolt a közgazdasági konjunktura. És ugyanakkor a táblabírónak nem volt mit

enni. A miniszteri tanácsos lyukas cipőben járt-kelt. Turót vacsorázott a koronaügysz... A „tisztviselőnyomor” mint közgazdasági valóság akkor került be Trianon szótárába. És szóljunk-e mi, a köztisztviselők tizezei, kik ma se tudjuk, hogy miért nem haltunk meg éhen?

Azóta letelt a trianoni sors legelső évtizede. Ma tisztviselő-ellenes hangulat uralkodik. S még ennek ellenére sem panaszkodunk. Pedig — Isten látja a lelkiunket, — nekünk is jól esett volna, ha abból a rengeteg tőzsdei nyereségből, mely akkoriban a közgazdaságot fűszerezte, jutott volna egy esipennyi „megajánlás” — a szegény, nyomorult tisztviselőknek...

Ára 10 fillér.

Csukott bérautó

megrendelhető vidékre is. Telefon 17-16

ványozza, hogy a szövetségesek engedjék el Németországnak a jövőteli fizetéseket, amint az Egyesült Államok lemondottak a szövetséges háborús tartozások kiegyenlítéséről. Hervé ezután azt indítványozza, hogy Franciaország mondjon le a saarvidéki népszavazásról: a népszavazásról való lemondás megmenetel Franciaországot attól, hogy 1935-ben, a szavazás évében nyilvánosan megszégyenüljön, mert a népszavazás minden kétséget kizáróan Németország javára fog eldőlni. Ezenkívül meg kellene engedni Ausztriának Németországhoz való csatlakozását, ami által alapjában véve nem is változnék meg semmi, mert hiszen a csatlakozás lelkileg már amúgy is megtörtént és el fog jönni az a nap, amikor senki sem állhatja többé útját annak, hogy Ausztria, a Német Birodalomhoz csatlakozzék. Togo és Kamerun mostani francia mandátumos területeket vissza kell adni Németországnak és revízió alá kell venni Németország katonai statutumát.

Németországnak ugyanazt a katonai statutumot kell engedélyezni, mint Franciaországnak és meg kell engedni, hogy a német hadsereg szolgálati létszáma megfeleljen az anyaországban szolgáló francia csapatok létszámának. Hervé ezután azt indítványozza, hogy Franciaország intervenciót Lengyelországban a keletporosz korridor visszahadása érdekében, amelyet attól tehetnének függővé, hogy Németország bírja rá Litvániát arra, hogy Lengyelországgal ismét megalkossa az egykor fennállott litván-lengyel államot. Európa így megváltozott politikai viszonyait kölcsönös katonai garanciaszerződésekkel kellene biztosítani. Ezt attól sem szabad függővé tenni, hogy Németország megtartsa a köztársasági államformát.

Hervé kijelenti, hogy két év óta foglalkozik a fenti tervvel és most végre meg akarta könnyíteni lelkiismeretét azzal, hogy a tervet cikk keretében nyilvánosságra hozta.

Ujabb angol revíziós cikk

London, október 16.

A Daily Telegraph hosszabb cikket közöl Gerotwohl Mörice tanár tollából, a békeszerződések revíziójának kérdéséről. Gerotwohl professzor a többek között a következőket írja:

A Quai d'Orsay számolnak azzal, hogy a legközelebbi években valamennyi német kormány. Olaszország, Magyarország és Ausztria valószínű támogatásával a békeszerződések mielőbbi és átfogó revíziójára fog törekedni. Franciaország most igyekszik kipuhatolni, milyen álláspontot foglalna el a brit kormány, ha Németország Genfben vagy egyebütt felvetné ezt a kérdést.

A cikkíró azt kívánja, hogy a most ítélező brit birodalmi értekezlet foglalkozzék ezekkel a kérdésekkel. Franciaország azt kérdi, vajon Nagybritannia, eltekintve a locarno-i szerződésben pontosan körülírt kötelezettségeitől, hajlandó lenne-e ígéretet tenni arra, hogy Franciaországnak és Franciaország szövetségeseinek segítségére lesz a békeszerződésekben megállapított határok bármilyen megváltoztatásának megakadályozásában. A cikkíró hangsúlyozza, hogy Nagybritannia

és Franciaország közötti „egységes front” doktrínája erkölcsi és legális szempontból ellentétben állana Angliának a locarno-i szerződésben vállalt kötelezettségeivel. De ettől eltekintve is, elképzelhetetlen, hogy egyetlen brit dominium is mozgósítást rendeljen el olyan kérdés miatt, mint amilyen a danzig korridor kérdése, vagy pénzt és vért áldozzon a francia és olasz flotta egyenlőségének vagy nem egyenlőségének el-

véért. A legjobb lenne, — fejezi be Gerotwohl tanár cikkét, — ha Nagybritannia és a dominiumok közösen kijelentnék, hogy eltekintve a fennálló kötelezettségeiktől, amelyeket nem szabad kiterjeszteni, egyetlen pénzügyi és egyetlen csepp vért sem áldoznak valamely tisztán európai viszály miatt. Az ilyen kijelentés hiányos lenne minden háborúra hajlamos elemre.

A német birodalmi gyűlés elé kerül a békerevizio kérdése

Hetven indítványt jegyeztek már be a különböző pártok

Berlin, október 16.

A birodalmi gyűlés legközelebbi ülésére a különböző pártok részéről máris több mint 70 indítványt és interpellációt jegyeztek be.

A nemzeti szocialisták megfelelő lépések megtételét követelik a versaillesi szerződés és az azon alapuló többi „sarcot követelő” szerződés megszüntetésére. Követelik, hogy a legmagasabb kamatláb 5 százalék legyen, amiből legalább 1 százalék töketörlesztésre fordítandó.

A törvény megszegése uzsora, ami legalább három hónapi fogházai büntetendő. Akinek külföldön pénze van, bármilyen vagyonátörzvé-

van, az köteles legvén bejelenteni a pénzügyminisztériumnak, amelynek kívánságára a pénzt vissza kell hozni Németországba, különben az illetőt hazatéréséért büntetéssel sújtják.

Váltót csak akkor szabad leszámitatni, ha az illető bebizonyította, hogy árúgyvetről van szó. A földsdén meg kell tiltani minden határidő- és bankó-üzletet, meg kell szüntetni az értékpapirokkal való tizérkedést.

A konzervatív néppárt, a Youngterv formáira irányuló tárgyalások megkezdését kívánja.

Borzalmas tömeggyilkosság Varsóban

A merénylő egy hivatalban agyonlőtt három embert, többeket megsebesített, azután öngyilkos lett

Varsó, október 16.

Ma délben a társadalombiztosító intézet hivatalos helyiségében három embert, közöttük az intézet felügyelőjét és egy biztosítót meggyilkoltak. A gyilkos behatolt a felügyelő szobájába, ahol két biztosítási hivatalnok és egy lengyel ellenzéki szocialista képviselő voltak.

A merénylő háromszor lőtt, azután öngyilkosságot követett el. A merénylő golyója még többeket is megsebesített, a biztosítóintézet főorvosa és egy másik ember is megsebesült. A lapok véleménye szerint a büncselekmény a választási izgalmak miatt történt és beszámíthatatlan cselekménynek tekintendő.

Braziliában a kormánycsapatok lassanként megtisztítják az országot a forradalmároktól

Ellentmondó jelentések a döntő harcokról

Newyork, október 16.

A brazilai jelentések újból azt állítják, hogy Washington Luiz köztársasági elnök a lemondás gondolatával foglalkozik. Az elnök állítólag kijelentette híveinek, hogy ha a helyzet belátható időn belül nem javul, lemond az elnöki tisztségről, mert nem vállalja tovább a felelősséget a vérontásért.

A newyorki lapok fenntartással közlik ezt a hírt és nem tartják kizártnak, hogy a jelentést a felkelők főhadiszállása terjeszti, hogy zavart keltsen.

A harcéri jelentések továbbra is ellentmondanak egymásnak. A keleti tartományokban folyó döntő küzdelem eredményét mindkét fél újból

győzelemnek könyveli el.

A felkelők főhadiszállásának közlése szerint a Sao Paulo és Parana államok keleti határára folyó ütközet a forradalmárok nagy győzelmével végződött. A felkelők igen sok foglyot és nagy zsákmányt ejtek. A rio de janeíri kormány harctéri jelentése szerint a kormánycsapatok Minas Geraes, Parana és Rio de Janeiro államokban tovább folytatják győzelmes előnyomulásukat.

A párisi braziliai követ nyilatkozta

Páris, október 16.

Az itteni braziliai nagykövet hivatalosan jelenti, hogy Rio de Janeiroban teljes nyugalom van. A kormánycsapatok tervszerűen tisztítják meg az országot a forradalmároktól.

Vadászati felszerelések,

vadász és céllövő fegyverek, töltények és üres hüvelyek mérsékelt árban beszerezhetők

(minden darab készöltény villanygéppel töltve)

Tóth Gyula

vasnagyerkeskedésében.

Telefon 29.

M. kir. lőporáruda.

FŐISKOLA

A „Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete” október 19-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartja a Ker. Nemzeti Liga helyiségében (József kir. herceg-utca 16.) ezévi tisztújító közgyűlését. Az elnökség ezúton hívja fel a tagok figyelmét a pontos és minél nagyobb számban való megjelenésre.

Ingyen grafológia a Debreceni Ujság olvasói részére

Visszaérekett egy pár napra a föntgenzemű és jövőbelátó S. Andor grafológus és szerkesztő a közönség többoldalu felkérésére és a Széchenyi-utca 5. szám alatt, udvaron második ajtó jobbra, fogadja az érdeklődőket. Olvasóink részére az alantí szelvényből hat darab és pár sor írás beküldése ellenében díjmentesen küldi meg jellemrajzát és írásának analízisét. Három pengőért megmondja a jövőt és negydedévig díjmentesen kapja a Grafológia, folyóiratot. A művész csak pár napig marad Debrecenben. Fogad reggel 9 órától este 8 óráig. A szelvények minden esetben a Debreceni Ujság-Kossuth-utcai kiadóhivatalába küldendők be és másnap é rovat alatt mindenki megkapja jellemrajzát.

Grafológiai szelvény

Név: .....

Lakás: .....

Foglalkozás: .....

A grafológiai szelvényeket kitéltve kell a kiadóhivatalba beküldeni, — akinek a szelvénye pontosan kitéltve nincs, annak a grafológus nem ad jellemrajzot.

ANYAKÖNYVI HIREK

Elegyzések: Halmos Imre—Kubinyi Anna, Balogh János—Balogh Erzsébet, Boeska Gyula—Kiss Emma, Bundi István—Soós Eszter, Bakó Ferenc—Szilágyi Erzsébet, Rada Sándor—Mata Mária, Simon József—Szécsi Erzsébet, Krizsán László—Diószegi Mária, David Imre—Reinecker Mária, Elek József—Kozma Erzsébet, Márkus György—Harsányi Etelka, Kovács István—Tóth Julianna, Sávágó József—Lörinczi Irén.

Születések: Széchy Györky tanító, leány: Mária, Mészáros István tehenész, fiu: Sándor, Serfőző Imre im., leány: Magda, Gáspár Endre tanító, leány: Mária, Szánvi Mátyás máv. fűtő, leány: Klára, Szűcs Antal im., fiu: József, Ungai János lámpagyútozó, fiu: János, Lubinszky József im., fiu: Imre, Rerezsi Gy. im., fiu: László, Tarián Ferenc fővezető, leány: Katalin, Rehák István igazgató, fiu: József, Fabriczius Károly soffőr, fiu: Pál, Halva született 3. és 4. törvénytelen újszülött.

Halálozások: Komódi Gábor ref. ref. 46 éves, Nemes u. 5.; Vincze Mihály ref. 2 hónapos, Wolaika u. 19.; Fejes János ref. 56 éves, Hungária u. 4.; Szűcs Mária ref. 6 hónapos, Pesti u. 4.; Szabó Olga ref. 6 hónapos, Pesti u. 4.; Kékedi Gy. 20 hónapos, Fehér Antal ref. 12 éves, Vedres dílló 3.; Fehér Lajos ref. 6 éves, Vedres dílló 5.; Szűcs József ref. 1 napos, Haiduszentgyörgy.

Vásárlásainál hivatkozzék lapunk hirdetési rovatára!

KÉT ÉRDEKES INTERJU A „BUNDÁBAN” Tanulmányutjuk céljáról és a hortobágyi impressziókról

nyilatkozott a Debreceni Ujságnak a Debrecenben
időző japán ujságíró és finn regényíró

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Két érdekes vendége van most Debrecennek. Az egyik egy kis törékeny, fiatal japán hölgy, ujságíró, Takebavashi Fumikó, a másik Arvi Järventaus, a leghíresebb finn regényíró, egy keménykötésű északi ember. És együtt vannak itt a Bundában debreceni magyarokkal. Csaklábú vacsora... kiállt fel az álmodó lelkű magyar, aki Ázsiából hozott nosztalgiaival keresi a messze Nippon kedves követében a lekeletibb, az ezer tő országának robusztus frórában pedig a legészakibb rokont. Szörnyű társtalanságunk keresi a rést a két idegen emberi szíven és szemben, hogy barátot találjon nemcsak érzés, hanem vér szerint is. Nem politikai és társadalmi kapcsolatokról van itt még szó, csupán csak arról, hogy a magyar élet czernyji arról mozdulata, élete, nótázása kelt-e ösztönös rádöbbenést a két messzi ország ideszakadt vándorában.

Interju a japán ujságíróval

Csokonai Vitéz Mihály csueszigatja a csikóbőrös kulacsát és tréfas kedvvel osztogatja a jókedvet a Bunda intim, helyiségében, ahol az egyik asztal végén ül a kis japán baba, nemzeti viseletben, vékony kezei graciózen emelik a porcellán teás eszét. A jelenlévő magyarok: Olinger Béláné, dr. Fráter Pálné, dr. Tokaji Oláh Béláné, Héderváry Klára Orsós Ferenc egyetemi tanár, Medgyessy Ferenc szobrász művész, Holló László festőművész, dr. Tokaji Oláh Béla és még többen érdeklődéssel figyelik a tipikus japán arcot a mandu a vágású szemeket, a sima fekete haját.

Héderváry Klára tolmácsolja francia nyelven, amikor azt a kérdést teszem fel, hogy vajon ő tartja-e a farkát — magyar rokonságot? Elkönnévadik... és látszik, hogy szinte fátorgással mondja, hogy amíg ige nem jött, fogalma sem volt a magyarságról, tehát ilyen problémákkal egyáltalában nem találkozott. Egészen véletlenül került Magyar-

A honfoglaló magyarságról akar történeti regényt írni Arvi Järventaus

Másik rokonunk, az északi író Arvi Järventaus, a hideg északi ember el van ragadtatva a Hortobágytól. Ő ugyanis helyrajzi és östörténeti tanulmányokat folytat. Egyike a legnagyobb finn regényíróknak, akinek eddig 18 regénye jelent meg. Tolsztoj követőnek tartják, egészen új utakon jár, ő teremtette meg Finnországban a pszichológiai lélekábrázolású történeti regényt. Most a honfoglaló magyarság történetét akarja megírni és járja azt a földet, ahol valamikor ezer esztendővel ezelőtt a honfoglaló lovasok sűrű csapatai dühöngtek...

Megkérdeztük: hogyan jutott ehhez a témához?

— Iróembernek nagyon nehéz ezt megmondani, — hangzik a válasz. Nem tudja, hogy hogyan, belekerült ebbe a korbá, belehelyedett és ma már nem tud tőle menekülni. Ebből a korból nagyon érdekelt a Keletről jött magyarság nyugati honfoglalása és most sikerült az ehhez szükséges tanulmányokat elvégezni. Különben másodszer vagyok Magyarországon.

országra, erről azonban beszélni csak a holnap délután tartandó előadásán így nem akar nyilatkozni arról, milyen pszichológiai utat tett meg a zárkózott japán női léttől egészen magyarországi utazásáig. De mióta itt van — és ezt már örömmel mondja — nagyon megszerette a magyarokat.

Fumikónak izlik a magyar konyha

Csak az elragadtatás hangján beszél a Hortobágyról. Kísérői beszélnek, hogy nem enged magának magyarizálni. Mindent a maga szemével akar észre venni, a saját kezével megtapogatni és a maga szájával megízlelni. Az uton bement a cecai tanvái iskolába, ahol nehéz társas kis magyar gyermekek vették körül Fumikó szemekkel. Takebavashi Fumikó feltalálta magát és kevésen elegyedett el a bámuló gyermekek között, akik annyira megbarátkoztak vele, hogy nem akartak tőle elválni.

A Hortobágyon nem hallgatott a jószóra, még az avas szalonnát is megkóstolta. Majdnem ráfizetett, de neki az élmény, az impresszió volt a fontos. De ettől a szalonna kóstólótól eltekintve egészen jól bírta a magyar konyhát. Nagyszerűen ízlett neki a tvukhus leves, rántott hal, rántott csirke és turós csuszából álló ebéd. Este a vacsoránál pedig kolozsvári káposztát eszik, ami háta Németh Nándor kitűnő konvulziának, még jobban megszeretetti vele a magyar konvult.

Nem akarok neki sablonos kérdéseket feltenni, ezért kérem, hogy beszéljen benyomásairól és impresszióiról. Van-e olyan friss élménye, ami kizökközik a nyilvánosságra? Nem lehet azonban becsapni. Látszik, hogy ujságíró, meglepő hélyvel, szellemesen csap vissza: Ha maga akar írni, akkor maga kérdezzen! Pénteken délután tartandó előadásáról kérdeztem. Beszélni fogok a japán helyzetéről: itteni élményeimről a tájakról és az emberekről.

— Mi a célja a regénynek?

— Ezzel a regénnyel az a célom, hogy a saját megszokott regényírói módomban belemélyedjek ebbe a korbá és ebbe a földbe s történelmi és lélektani hűséggel rajzoljam meg a magyar honalapítást. Bejártam azt a vidéket és tanulmányokat készítettem, ahol a regényem cselekménye lejátszódik, láttam a tájakat, szívtem a levegőt és beleképzelttem magam abba a korbá, amikor harc árán szerzték ezt a földet.

Meg kell maradni az irrelenta utján

Amikor idejött, azt vette észre, hogy itt nagymértékben uralkodik a nepotizmus. Elismeri, hogy az embergyarló, de mégis nagyon sok embert talált, akik lemondtak minden reményről, hogy Magyarországon helyetbe fog jutni. Ő, mint tárgyilagoss szemlélő és a magyarság barátja azt szeretné üzenni ezeknek az embereknek, hogy ez teljesen lehetetlen. Egy ilyen irány nem foglathatja el az embereket. Magyarországnak meg kell maradnia az irrelenta utján, mert csak így válhat va-

lósággá a jövő reménye.

Amint látszik ezekből a nyilatkozatokból, Debrecen két vendége — akik hosszabb időt szántak Magyarországi tanulmányozására, — nyitott szemmel jár és minden befolyástól mentesen szerzi a tapasztalatokat, hogy az egyik a japán

napilapok hasábjain, a másik meg könyvében tegyen szolgálatot a néhez időket élő társtalán magyarságnak, amiből az a remény is felcsillan, hogy összetalálkozhatunk még egyszer nem hármán, hanem a három nemzet: a japán, a finn és a magyar. (K. D.)

Különféle büncselekmények gyanúja miatt letartóztattak egy budapesti rendőrkapitányt

Tizenhat hitelezési csalás elkövetését állapították meg, de kiderült, hogy a szerencsétlen ember súlyos betegsége miatt nem beszámítható

Budapest, október 16. A budapesti főkapitányságon csütörtökön dében súlyos büncselekmények gyanúja miatt őrizetbe vették dr. Fekete László rendőrkapitányt, a VI. kerületi rendőriőrkapitányság bünygyi referensét, akit körülbelül másfél évvel ezelőtt helyeztek át Budapestre a székesfehérvári kapitányságról.

A rendőrkapitány Budapesti gyanús társaságba keveredett, löversenyre járt, a versenyeken sok pénzt vesztett és anyagi ügyeinek rendezése végett már a legkétségbeesettebb eszközökhöz folyamodott. Nemrég egy nagy budapesti szűcs cégtől bundát vitetett a kerületi kapitányságon levő szobájába.

Ez a bunda a szobából szörényszálán eltűnt. Minden jel arra vall, hogy a rendőrkapitány a bundát elzálogosította és aztán egyik bűntársával feljelentést tettetett ismeretlen tettes ellen lopás címén. Egyébként is Fekete László dr. rendőrkapitány minden elképzelhető dolgot, rádiót, gramofont összevásárolt, ezeket a tárgyakat sorra mind elzálogosította.

A legsúlyosabb megítélés alá esik azonban, hogy egy Székesfehérvárról feljött nőismerősével, Kovács Bélánéval együtt kaucióssikkasztásokat követett el és a károsult emberek feljelentéseikkel a rendőrséghez fordultak. Szerdán este állították elő a főkapitányságra Fekete László rendőrkapitányt és ma délután a büncselekmények súlyos gyanúja miatt őrizetbe is vették.

Fekete rendőrkapitány bünygyében a rendőrség a késő éjszakai órákban is folytatta a kihallgatásokat. Éjjel fél 12-kor hat férfit és két nőt állítottak elő ebben az ügyben.

Fekete június óta orvosai megfigyelés alatt állott, mint erősen előrehaladott állapotban levő vér-bajos ember, 16 hitelezési csalás elkövetését állapították meg eddig. Valószínű, hogy tettének elkövetésekor már nem volt beszámítható.

Ezzel valószínűleg a nép az angol leghaló katasztrófia áldozatainak sírjához

London, október 16. Az Associated Press jelel, hogy a légi katasztrófia áldozatainak sírjához állandóan olyan hatalmas tömegek zárandokolnak, hogy a rendőrségnek és a repülőkatonaiknak kellett a temető körül a rendet fenntartani. A látogatók több ezer főnyi szakadatlan sorban vonultak el a sírok előtt.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Ólmos
vesz lapunk
nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

Kétszáz ezer pengőt ad Eszterházy herceg a Kormányzóné jótékonyági akciójára

Budapest, október 16. Hatalmas méretekben kezd kibontakozni az a jótékonyági akció, a melyet vitéz Horthy Miklósnak, a Kormányzó feleségének fellivása indított el utárá. Eszterházy Pál herceg, a fiatal főúr esztörtökön bejelentést tett a Kormányzónénak, hogy a karácsonyi akció javára feladja 4000 budapesti és 1000 vidéki szegény család részére egyenként és külön-külön két köbméter tüzfát, 20 kg. lisztet és 2 kg. zsírt. A nagylelkű adományért, amely ötezer család

nélkülözésén fog enyhíteni és a melynek értéke 200.000 pengő, vitéz Horthy Miklósné hálás köszönetét nyilvánította. Eszterházy Pál herceg minden alkalommal az elsők között van, akik társadalmi és jótékonyági akciók során nemes szívük sugallatát követve mindent megtesznek a nyomor enyhítésére. Eszterházy herceg már eddig is számos közérdekű jótékonyági és társadalmi intézményt segített igen nagy adományokkal.

Tévedésből lett Hatigeanu Emil az új oláh kormány egészségügy minisztere

Testvérbátyja helyett ő foglalta el a közegészségügy bársonyszékét — Orvos helyett jogtanár

(A Debreceni Ujság kolumbári tudósítójától.) „Nagyrománia” egészségügyének legújabb minisztere, Hatigeanu Emil, pár nappal ezelőtt éppen az „error in persona” elvét magyarázta a jogi fakultás gólyáinak, amikor szívébe nyilatalt a váratlan híradás:

„II. Carol a miniszterelnök előterjesztésére dr. Hatigeanu Emilt kinevezte az egészségügyek miniszterévé.”

Nem kell bővebben esetelni, hogy Hatigeanu a váratlan örömhír roppant boldoggá tette és másnap reggel már jelentkezett is Bukarestben, hogy átvegye kitűnő pozícióját. Igaz ugyan, hogy egészségügyekkel mindezülig keveset foglalkozott, lévén ő makkegészséges jogász, bár tavaly előtt már gyógykezelte idegeit, sőt fogat is húzatott — kétszer.

Domnule Emil a hivatalán

Megérkezése után a miniszterelnök palotájába hajtatott, majd délelőtt 11 óratáiban kollégáival együtt esküdni ment a királyhoz. A gyorsan változó impressziók rendkívül meglepték. Egyetlen társát sem ismerte addig, legkevésbé a „president” urat. Elvegyült tehát a miniszter-tömegben s fölirtva újait, elrebege az őslatin esküt...

II. Carol, ki szintén érzékeny ember, a szertartás után kezett fogott a gyönyörű társasággal és ezzel a domnulek elszéledtek a részükre kijelölt reszortokba. Hatigeanu is így lépte át a közegészségügy küszöbét és fulmináns beszédben arra ösztökölte a hivatalnokok hadseregét, hogy éppolyan lelkesedéssel szolgálják hazájukat, mint amilyen nagy ambícióval ő készült erre az egészségügyi pozícióra.

Hatigeanu rendelkezik

Alig telt el az első huszonnégy óra, Hatigeanu hozzáfogott a latin közegészségügy gyökeres reformjához.

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN Iestéküzletheben

DEBRECEN, IAC-U. 16. (Bikával szemben)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérintő meghízító minőségben kapható

hoz. Mindenekelőtt a betegségek üldözésére adott ki szigorú rendeletet, majd megköszönte a részére érkezett gratulációkat. És ekkor történt, hogy nekitámadt az ellenzék lapja. Az irigy és duzzogó „Epoca” szerkesztője. Kifejezést adott a nagyromán csodálkozásnak: „Hogyan lehet, hogy jogtanár irányítsa egy európai világhatalom egészségügyét?”

S ez szöveget ütött a kormányelnök ur fejébe.

„Error in persona”

II. Carol az ebédjét fogyasztotta, amikor szolgálói jelentették, hogy Mironescu lihegve vár a konyhaajtóban.

— Eresszék be! — kiáltott Carol. S a következő percben már ott állt a president pudert lihegő arcával.

— Miért akarta Felsőged Hatigeanu egészségügyi miniszternek?

— Azért, mert kitűnő orvos!

— Orvos? ... hüledezett a president. Hiszen ez büntetőjogász.

— Ugyan ne beszéljen. Ő vette ki a vakbelemet. De mondja csak, Mironescu, hol volt ez a Hatigeanu a tegnapielőtti eskűn?

Szó szót követett és kisült a végén, hogy Nagyrománia miniszterévé nem Hatigeanu Emilt, hanem a bátyját, Hatigeanu Gyulát, az orvosprofesszort nevezték ki. A hivatalos jelentés tévedésből irt Emilt s most már a névserén nem lehet segíteni.

Emil — marad

Románia állami életében Emil kinevezése semmi különösebb zavart nem okozott. A közegészségügy éppolyan botrányos, mint Hatigeanu előtt s így remekül megfelel hivatalának. Különben is a rossz nyelvek szerint Hatigeanu Emil sokkal többet ért az egészségügyhöz, mint testvérbátyja, az orvos.

Hogy mi lesz a Gyulával? Majd csak lesz valami. Mironescu alig várja, hogy üres legyen az igazságügyi tárca. Ha megüresedik, Hatigeanu Gyula orvostanúrral óhajtja betölteni.

Parasztlázadás egy oláh községben

Bukarest, október 16. Baimaclia községben parasztlázadás volt, melynek során a parasztek elkobozták Duitra földesur földjét és kastélyát. A kastélyt szétrombolták, a kivonult csendőröket megtámadták, mire ezek sortűzet adtak a legvégébe. Ezután megrohanták a parasztokat, négy közülük súlyosan megsebesült.

A csendőröket és fogházöröket hallgatták ki tegnap a szolnoki arzenperben

Szolnok, október 16. Az arzenmérgezési per főtárgyalásának harmadik napján a nyomozást vezető csendőrök kihallgatására került a sor. Bartók János csendőrőrmester arra a kérdésre, hogy a vádlottak csak azért tettek-e beismerő vallomást, mert bántalmazták őket, a tanu kijelenti, hogy a vádlottak mind egyenként töredelmesen vallottak. Az ügyész bejelentésére beszólítják a fogházöröket, akik előtt a vádlottak beismerték bűnüket. Az elnök elrendeli a fogházörök kihallgatását.

A beszólított fogházörök kijelentik, hogy a vádlottak tettek beismerő vallomást. Ezzel a tanukihallgatás véget ért. Utána az orvoszakértők terjesztik elő véleményüket. A holttestek mindegyikénél megállapítható az arzenmérgezés, kivétel Takács Lajos, akinek a holttestében olyan kicsiny arzént találtak, amely nem elegendő a halál előidézéséhez. Ezt a kismennyiségű arzént orvosságban is beszedhette. Holnap az ügyész fogja elmondani vádbeszédét és valószínűleg sor kerül az ítéletre is.

MUTASD MEG AZ IRÁSODAT, MEGMONDOM KI VAGY?

hívja fel ez a paranasszó mindazoknak figyelmét, hogy akik a jellemüket, egyéniségüket és mindazt tudni akarják, ami egy emberben benne rejlik. Szinte ez a paranasszó sokszor nem esik jól egyéneknek, mert nem akarják elárulni mindazon jó és rossz tulajdonságaikat, melyeket bensőjük magában rejt. Ezek az egyének legtöbb esetben bünyözök, vagy arra hajlamosak, megnősülni és férjhezmenni akarók, fondorlaltal és rossz-hiszeműséggel cselekvők. A grafológus már nem egy esetben bizonyította be a nagynyilvánosság előtt azt, hogy emellett tudomány a legelképezhetőbb és legelkérthetőbb tanulmányok egyike, mert nem egy eset adódott elő a multban, hogy a magát befolyásolni nem engedő grafológus leleplezett szélhámosokat, akik házasságcsédelgőként akartak hálójukba csalni tapasztalatlan, fiatal lányokat. Igaz, hogy a legtöbb haragosa a grafológusoknak és az igazságszolgáltatás embereinek van, akik igyekeznek eme szélhámosokat mielőbb leleplezni tenni.

Sokan nem is tudják, milyen életre-szóló fontossága egy ilyen grafológiai vizsgálat és hány esetben igazolódott be az, hogy tudatlan és hiszékeny, könnyen félrevezethető embereket mentett meg a grafológus gonosztevők hálójából. Sokan még ma is huzódoznak attól, hogy irásukat, vagy hozzátartozóiknak irását megvizsgáltsák a grafológusnál.

Sokan így nyilatkoznak: En csak ismerem a saját éneket a legjobban, Holott alig van ember, aki saját egyéniségét s alig van olyan anya, aki gyermekét száz százalékban ismerné, vagy annak tickait, miknek megvalósítása súlyos hátránnyal járhatna. Azért van a grafológus, aki befolyáolhatatlanul és mindenkor szilárdan, de kegyetlenül is, mindenkinek szemébe mondja a teljes valóságot.

Ahogy a grafológus megtudja állapítani valakinek irásából, milyen az egyénisége, ugyanugy meglehet állapítani a tenyér vonalából azt, kire milyen jövő vár.

Igy a Debrecenben tartózkodó S. Andor grafológus két évvel ezelőtt sok embernek megjósolta azokat az esemé-

nyeket, amelyek azóta már nagyobb-részt meg is történtek. Ma már a grafológiát és a chiromantiát (tenyérbol-elvasást), nemcsak privát egyének veszik igénybe, hanem a bünyői hatóságok is, amelyek már nem egy eredményes nyomozást tudtak lefolytatni a grafológus, illetve a grafológia és a chiromantia segítségével.

Ilyen két nyomozásban vett részt városunkban S. Andor grafológus is, aki a Széchenyi-utca 5. szám alatt lakik és aki csak ma tartózkodik utoljára Debrecenben, mert köteleessége és hívása egy hosszabb külföldi utra szólította. Ugyancsak S. Andor grafológus jósolta meg annakidején három héttel a gyilkosság előtt a Kodelka—Lédererné esetét is, aminek következtében, mint ismeretes, Léderer kötéltálati halálra mig feleségét életfogytiglani fegyházra ítélték. Az Erdélyi Béla—Forgács Anna gyilkossági perben is nagyfontosságú szerepet játszott annakidején S. Andor, aki leleplezte a per névtelen feljelentőjét. Ezeknek a tényeknek megtörténtét az az album igazolja, mely S. Andor grafológusnál minden időben megtekinthető.

A grafológia és a chiromantia tehát komoly dolog és nem szélhámoság, mert ha egy darab papirostra leírunk a grafológusnak mondatot, rögtön megtudhatjuk azt, aki a mi jóakarónk és kiből szabad megbízunk, ugyancsak, ha megmutatjuk a tenyerünket, megtudhatjuk azt, mi vár még az életben reánk.

Tehát, akik még ezigdig nem keresték fel ezt a réntegszemű, kivételes művészi tehetséggel megáldott grafológust, igyekezzenek még a mai napon megátogatni, hogy megnyugtatást, szerezzenek arról, mi fog történni a jövőben és milyen emberekkel állanak összeköttetésben.

A KISPESTI TISZTVISELŐK A MUNKANÉLKÜLIEKÉRT

Kispest, október 16. A városi tisztviselők önkéntesen felajánlották a munkanélküliek segélyezésére fizetésük két százalékát.

Kályhák,

lűzhelyek, kályhavedők, szénkupák, csövek legolcsóbban

Nagy vasüzletében

Csapó 77. Forduló sarok.

Kitünő házi koszt

kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre

Burgondia-utca 2. sz.

A legközelebbi városi közgyűlés anyaga a jog és pénzügyi bizottság előtt

Elhalasztják a hortobágyi csárda bérletének végleges elintézését

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A jog- és pénzügyi bizottság illesztést tartott, amelyen a városi közgyűlés tárvait készítette elő. A belügyminiszter leírata kanacsán a jog- és pénzügyi bizottság javaslata a közgyűlésnek, hogy szerezzenek be egy 28 méteres tolólétrát a tűzoltóság számára. A leirat 68.984 pengő költséggel a Magyar Vagon és Gépgyártó gyári cégtől rendelik meg, mely az új versenytárgyaláson a legolcsóbb ajánlatot tette.

A honvédelmi miniszter leírata folytán foglalkoztak a katonai lőter kihelyezésének ügyével. Az új lőteret az Anafáia erdőben építik meg és pedig, úgy hogy a lőter sülyesztve lesz. A köves úttól a lőterig vezető utat a város építi, de a katonaság tartja fent.

A Hazai Közlöny r.-t. kérelme folytán javasolják, hogy a benzín kutak felállítására a régi feltételek mellett versenytárgyalást irjanak ki.

Felhatalmazást adnak a polgármesternek arra, hogy közigazgatási kiszállások céljaira egy új autót szerezzen be, mely azonban csak magyar gyártmányu kocsit lehet.

Foglalkoztak a hortobágyi csárda bérleti ügyével, és erre vonatkozólag azt javasolják, hogy 1931 október 1-ig a jelenlegi bérlet, Engli Róbertet hagyják meg a bérletben és csak a jövő évi október 1-én adják berbe a Hortobágyi csárdát más bérletnek.

Nem tudjuk, hogy a jog- és pénzügyi bizottságot mi indította erre a határozatra, azonban a magunk részéről a legnagyobb mértékben helytelenítjük, hogy midőn a városnak módjában lett volna már most megszabadulni a bérletől, egy évvel utra elhalasztja a hortobágyi csárda bérletének rendezését, holott az idegenforgalom érdekei okvetlenül megkövetelnék, hogy már erre a szezonra alkalmas bérlő kerüljön a csárdába.

Nyolc pályázatot adtak le a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatói állására

Vásáry József megválasztása biztosra vehető

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatói tisztségére meghirdetett pályázat határéje most járt le. A kitűzött időre, információk szerint, nyolc pályázatot adtak be. A pályázók névsora a következő: Vásáry József (Debrecen), Zathureczky Károly (Hegyköz-kovácsi, megszállott terület), Csokay Pényes Károly (Nyíregyháza), v. Czeglédy Béla (Debrecen), Kulm István (Miskolc), Tóth Arisztid (Makó), Szabó Lajos (Kecskemét).

Ezek után a legrövidebb időn belül döntés történik a választás időpontjáról és meghirdetik, hogy me-

lyik napon lesz a választás. Az előjelek szerint azt még október hónap utolsó napjaiban megtartják.

Mint a fenti névsorból is megállapítható, a kamarai igazgatói tisztségre legesélyesebb s legkomolyabb pályázó Vásáry József földbirtokos, akit a gazdátársadalom hatalmas többsége támogat, mert érzé azt, hogy a mai nehéz időkben csakis gyakorlati gazda állhat a Kamara élén, olyan ember, aki hangot tud és mer adni a gazdátársadalom panaszainak. A pályázók névsorának ismerete után Vásáry József megválasztását mindenütt bizonyosra veszik.

Révész Imre nyilatkozata a lelkészválasztás ügyében

Dr. Révész Imre egyetemi ny. r. tanár, a debreceni református egyház köztisztelőben álló volt lelképásztora a következő nyilatkozatot közzétételére kérte meg a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” szerkesztőségét:

Előttem föltétlen hitellel bíró forrásból megütököve hallom a mai nap folyamán, hogy a november 15-ikén elhagyandó lelkézi állásom betöltésére máris megindult mozgalom során az egyik jelölt párthívei egy egész nagy utcát, vagy tán többet is, azzal jártak fel, hogy az illető urat én magam is óhajtom utódomul.

Ezt a minden ízében valótlan hitesztelést kénytelen vagyok a nyilvánosság előtt a leghatározottabban megcáfolni s egyben minden további felelőtlen szóbeszédnek utját vágandó, a következőket kijelenteni:

Attól fogva, hogy lelkézi állásom elhagyásának lehetősége először felmerült, tehát a tavasz óta, soha senki előtt nem titkoltam s szélesebb körök előtt is ismételtelen kijelentem, hogy minden tekintetben alkalmas és méltó utódomat a nagy-

templomi katedrában és a csapóutcai egyházzsász élén elveim és eszményeim hűséges osztályosában, Nagy István diakonisszaintézet igazgatóban és városi missziói lelkészben látom.

Semmiféle más megoldást, kerüljön szóba bármennyi kiváló egyén, nem tudnék cinyire teljes megnyugvással fogadni, — sőt elképzelek olyan megoldásokat is, amelyek az egyházi élet egyenes visszaesésével és az Isten kegyelméből virágzásnak indult csapóutcai egyházzsász munká gyors széthullásával jelentenének egyet.

Mindezeknek a nyilvánosság előtti kijelentéséről csakis abban az egy esetben mondtam volna le, hogyha egyházunk vezetőségében és presbyteriumában egységes állásfoglalás alakult volna ki vagy volna kialakulófélben akár Nagy Istvánnak, akár valamely vele egyenlő értékű országos nevű egyénnek meghívás útján való megválasztása érdekében. De miután ez a néhány napja a napilapokban megjelent közleményekből kitetszőleg hiru reménységnek lát-

szik és miután a választási előmozgalmak már meg is indultak, még pedig, amint rámutattam, az egyik jelölt érdekében máris megtévesztő híreszteléssel: kötelességemnek tartottam megtenni ezt a nyilatkozatot s egyben már ezalkalommal kérem mindazon református egyházi választókat, akik az én itteni lelképásztori munkámat szerették és becsülték: fejezzék ki most e szeretetüket

és becsülésüket azzal, hogy utódom megválasztásánál az általam megmutatott irányban foglalnak állást és kemény elhatározással már jóelőre bedugják fülüket a kortézia ismert szíréhangjai számára.

Debrecenben 1930 október 16-án.

Dr. Révész Imre,

református lelképásztor,
egyetemi ny. r. tanár.

Huszonkétezer főnyi idegen járt január óta Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A város idegenforgalmi hivatalának felkérésére a rendőrség statisztikát állított össze a debreceni idegenforgalomról. A kimutatás szerint január 1-je óta Debrecenben 20.200 belső fordult meg és 1800 külföldi. Ezek kivétel nélkül a szállodákban laktak, miután a magánosok ál-

tal bejelentett idegenekről és külföldiekről nem lehetett statisztikát készíteni, mivel az óriási munkát igényelt volna.

A rendőrségi kimutatásban nem szerepelnek azok az idegenek sem, akik csoportosan érkeztek és voltak elszállásolva valamelyik debreceni intézménynél, iskolánál.

Csalással vádolják a Molnár testvérek debreceni céget,

amely a múlt évben kényszerjegyzéset kért önmaga ellen A törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Molnár Ernő és Molnár József debreceni, Kálvin-téri kereskedőket két rendbeli csalás büntetvével vádolta a debreceni királyi ügyészség. A vádirat szerint a két Molnár testvér 1929 tavaszán elhallgatta az üzlet fizetéseket, — a Schweitzer József és fia, valamint a Singer budapesti cégtől összesen mintegy 3200 pengő értékű biciklit rendelt meg, annak ellenére, hogy úgy Molnár Ernő, mint Molnár József tudomással bírtak arról, hogy közvetlenül fizetéseketelenség előtt állanak. A kényszerjegyzéset a múlt év augusztus hatodikán megkérték, Molnár Ernő a csütörtöki fő tárgyaláson felhozta, hogy sem neki, sem a testvéreinek nem volt tudomásuk arról, hogy fizetéseketelenség lettek és gyanútlanul tették meg a rendelést. Viszont a Singer-cégtől nem is rendeltek árut, ellenben ennek az ügynöke szinte erőszakkal

egyszerűen leszállította a kerékpárokat több, mint ötszáz pengő értékben.

A kényszerjegyzéset eljárás során valamennyi hitelezőjük elfogadta az általuk felajánlott ötven százalékos, csak Schweitzer és Singer cég akadékoskodott. Molnár József ugyanígy adta elő a doigot. Kijelentette, hogy ha rendes mederben folyt volna az üzletmenet és a szezonban megindult volna a vásárlás, nem következett volna be a fizetéseketelenség.

Dr. Tóth János törvényszéki bíró tegnap nem hozott ítéletet ebben az ügyben, hanem a védőügyvéd indítványára elrendelte a bizonyítás kiegészítését s a következő fő tárgyalást november 13-ára tűzte ki azzal, hogy a Molnár Testvérek cég üzleti könyveit mutassák be a bíróságnak, amely perdöntő bizonyítékokat tartalmazhat.

A Miss Columbia repülői repülőgépen akarnak visszatérni Amerikába

A kelet-nyugati irányban való repülés rendkívül veszedelmesnek ígérkezik

London, október 16.
Boyd és Connor kanadai pilóták visszafelé is repülőgépen akarják megtenni az utat az Atlanti-óceán fölött. A Miss Columbia, amely néhány nappal ezelőtt Harbour Grace-ből Croydonba repült, a pilóták terve szerint három hét múlva startolna a második óceánrepülésre. Szakértői körökben öngyilkossággal határosnak mondják a kanadai pilóták vállalkozását. November elején az időjárás oly kedvezőtlen az Atlanti-óceán fölött, hogy kelet-nyugati irányban semmiesetre sem sikerülhet az óceánrepülés.

A londoni kanadai nagykövét szerdán személyesen is felkereste Boydék és rá akarta venni őket, hogy

adják fel kalandos tervüket, Boyd és Connor azonban ragaszkodnak ahhoz, hogy visszafelé is repülőgépen teszik meg az utat az óceán fölött.

BORIS KIRÁLY EGYEDÜL TÉR HAZA ESKÜVŐJÉRŐL SZÓFIÁBA

Rómából jelentik: A Tribuna jelentése szerint Boris király az assisi esküvő után egyedül utazik vissza Szófiába. Felesége csak később követi. A bolgár király már Szófiában lesz, amikor Giovanna hercegnő megérkezik és így kellő ünnepességgel fogadhatja majd feleségét. Giovanna hercegnő szófiai bevonulása a legfényesebb pompával fog végbemenni.

„Erzsébet Kiralyné Szálló”
Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám.
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)

60 éve a fővárosi és ari központjában találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az Étterem és Kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer. POLGARI ÁRAK. SZABÓ IMRE, tulajdonos.

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VALLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85, SZ

TEMETÉSEI

Szász János földbirtokos életének 62-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 17-én délután 3 órakor lesz Debrecenből Poroszló községbe szállítva a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után az ottani sírkertbe.

Brösztl Gáspárné szül. Tatár Piroska életének 52-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 18-án délután 3 órakor lesz Debrecenből Kis-Létára szállítva, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a községi temetőbe. — A szállításokat Fehértói tem. vállalata autóval végzi

A „Graf Zeppelin” eszak sarkú utja

Friedrichshafen, október 16.

Az Aeroarktis, az Északi-sark felkutatására alakult nemzetközi tudományos társaság Eckener kapitányt választotta új elnökévé. A társaság első elnöke Nansen volt, akinek halála óta ezt a tisztséget betöltetlenül hagyták. Eckener kapitány elfogadta a megnevezést és vállalta az elnökséget. A Graf Zeppelin a jövő tavasszal valószínűleg északsarkú expedícióra indul, amelyen az Aeroarktis tudósai vesznek részt. Az expedíció még nincs teljesen biztosítva, miután Eckener kapitány előbb még pontosan tájékozódni akar a sarkú uttal kapcsolatos összes tudományos és jogi kérdésekről.

Pocsajban szélhámoskodott a híres debreceni bicikli tolvaj

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni kerékpárkoleszónk reme: Karmazsin Sándor ismét halálát magáról, Debrecenben nagyon kiismerték már a fogásait, így aztán más helyeken próbálkozott meg speciális kerékpárlopásaival. Fodor István pocsaji lakos tette most feljelentést Karmazsin ellen. Fodornak, aki a magyar vidéki viszonyokra jellemzően növényolajjalom tulajdonos, terménykereskedő, szikvizgyáros és kerékpárkoleszónzó volt egyzemélyben, hamis igazolványokat mutatott fel a szélhámos Karmazsin Sándor és ezek segítségével sikerült kieselni egy Puch-gyártmányú biciklit. Ezzel a géppel aztán tovább állt Pocsajról és most nem tudják, hazajött-e Debrecenbe, vagy más vidéken bujdosik?

A debreceni rendőrség Fodor feljelentése nyomán körözést adott ki az ismeretlen helyen tartózkodó Karmazsin Sándor ellen.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

VARROGÉP

SINGER
VARROGÉP
SINGER

JAVÍTÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Plac-utca 79. szám.

SZERKESSZEN A KÖZÖNSÉG

A DEBRECENI UJSÁG-HAJDUFÖLD SZERKESZTŐSÉGÉNEK
NAGY RIPORTVERSENYE

A közönség körében általános fel-fűtést és érdeklődést keltett az a szenzációs érdekességű pályázat, amelyet a Debreceni Ujság-Hajdúföld szerkesztősége hirdetett meg. A pályázat szerint január 1-én nyolcvan pengő készpénz jutalmat, egy kifizető fényképező gépet, a Debreceni Ujság egy évi előfizetését kapja jutalmul az, aki 1931 január 1-ig a legérdekesebb riportot, vagy hírt küldi be a lap szerkesztőségébe. (Lőzsei kir. herceg utca 16.)

Az érdeklődők körében sokan nem értették meg, hogy milyen riportokkal, hírekkel lehet pályázni. Ezért ismételtelen közöltük, hogy mindenki szabadon választhatja a témát. Szólhat a riport bármely társadalmi eseményről, bármely intézmény működéséről. Lehet egy-egy társadalmi osztály helyzetének ismertetése és bármely érdekes téma, amely még a lapok hasábjain nem látott napvilágot.

A hír pályázat, ugyanilyen díjazásban részesül, azonban itt nem szükséges, hogy valaki teljesen szabatosan és újságíróilag elkészített

hírt írjon meg. Elég, ha valameiv szenzációs érdekességű esemény hírt szóbelileg bemondja. 3-48 telefonon betelefonálja a szerkesztőségbe. Itt az a fontos, hogy a hír új, érdekes legyen. A hír pályázatnál fontos a gyorsaság is, hogy a pályázó minél frissebben értesítse a szerkesztőséget.

Különösen nagy eséllyel pályázhatnak ebben az érdekes küzdelemben vidéki olvasóink, akik a közeli környék társadalmi, gazdasági, szociális eseményeiről küldhetnek gyors, friss és megbízható tudósításokat. Természetesen csak azokat a riportokat, híreket közölhetjük, amelyeknek szerzői nevüket velünk közlik. Kérhetik azonban, hogy a lapban nevüket ne közölje a szerkesztőség. Az ilyen kérelemnek minden esetben eleget teszünk.

Külföldi utleírások, színes riportok, zsáner képek, egyforma eséllyel pályázhatnak ebben a küzdelemben, amelynek eredménye képpen január 1-én fogjuk kiosztani a gazdag jutalmakat.

Bemeszelté haragosa arcát egy Vendég-utcai asszony

A bíróság véletlennek minősítette a különös esetet és felmentette a vádlottat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Debreceni Miklósné, Vendég-utca 6. szám alatti lakos hosszú idő óta ádáz viszonyban van Biró Gyulánéval, aki a szomszédjában lakik. Pereskedések nem voltak közöttük, de valahányszor találkoztak, egyik sem állta meg az esetet megjegyzés nélkül. A múlt év június elsején Debreceni Miklósné magytakarításba fogott és egy három méteres meszeléssel mázolta a ház utcai falát. A reggeli órákban arra haladt Biró Gyuláné, aki alaposan megnézegette a munkát, Debrecenit elfogta a méreg és a hosszú meszelőt teljesen merítette a meszes dézsába és a fal egyik foltos részére nagygyőrel odaesápta a mesztől csepegő

meszelőt. A feljelentés szerint úgy képzelhető el az eset, hogy a csapás irányba kiszámított volt, amennyiben a szétfreccsenő mesz egészen felhíre festette Biró Gyulánának a naptól barnára süttött bämészködő arcát. Biróné nem kezdett veszekedni, hanem egyenesen feljelentette Debreceni Miklósnét, aki a járásbírószágon azzal védekezett, hogy éppen akkor akarta bemeszelni a foltos falat, amikor Biróné arra ment. Az, hogy a haragosa is kapott a meszből, nem szándékoságból történt.

A járásbírószágon Debrecenit fel is mentette a vád alól s ezt az ítéletet a debreceni törvényszék felelősségi tanácsa helybenhagyta.

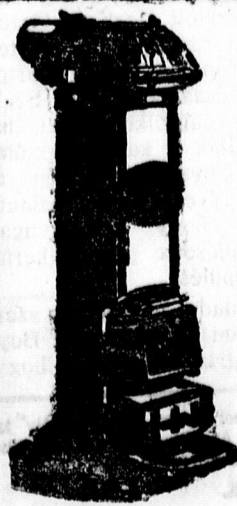
A héirendbeli csalással és sikkasztással vádolt Adler Jenő szücsmester a debreceni törvényszék előtt

A bíróság feleltette a vádak alól, de az ügyész felebbezett az ítélet ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Érdekes családi és sikkasztási bűntény tárgyalta esütörtökön délután Debrecenben dr. Tóth János törvényszéki bíró, Adler Jenő szücsmester volt a vádlott, akit a

királyi ügyészség hét rendbeli csalás és egy rendbeli sikkasztás bűntettével vádolt. A vádirat szerint Adler Jenő jó bonitású cégnek tüntette fel magát és mintegy 8000 pengő értékű szörme árut vásárolt

Salgótarjáni gyártmányu

Kalor

folytonégőkályhák
gyári lerakata

Sesztina Lajos

vaskereskedésében.

részben budapesti, részben leipzig nagykereskedőtől még 1929. szeptember és október folyamán. Október 19-én pedig már bejelentette a fizetésképtelenségét és kényszer-egyezségi eljárást kért, tehát rossz-hiszeműen járt el, amennyiben az adatok alapján a megrendelések eszközlesek már tudnia kellett rossz helyzetéről.

A tárgyaláson előadta a vádlott, hogy ő az októberi ultimóig még csak nem is sejtette, hogy fizetésképtelen. Október 15-én azonban lejárt egy váltója, amit a szezonvásárlás pangása miatt nem tudott beváltani. Ugyanakkor tudomására jutott annak, hogy néhány alkalmazottja igen nagy értékű árut lopott el raktárából. Mindez olyan súlyosan érintette, hogy a raktár átvizsgálásakor, amely éjszaka történt és lesújtó eredménnyel végződött, azonnal elment ügyvédjéhez, aki október 19-én beadta a kényszer-egyezség megindítására vonatkozó törvényt.

A sikkasztás vádját az ügyészség arra alapította, hogy Adler, aki a budapesti Pannónia bárányszőrmemesítő rt-vel üzleti összeköttetésben állott, a nyersbőr vásárlására kapott 47.500 pengő elszámolásakor a 5400 pengő erejéig differenciába került. Adler előadta, hogy ennek fedezésére váltót adott, amit azonban a kényszer-egyezségi eljárás folytán nem tudott beváltani, de később ezt az összeget is kifizette. Előadta továbbá, hogy az egyezségi tárgyalás során megállapított 50 százalékos erejéig valamennyi hitelezőjét kielégítette.

A sértett cégek képviselőiben megjelent ügyvéd bizonyításkiegészítést kért arranzve, hogy Adler Jenő már májusban, vagyis hónapokkal a kényszer-egyezség megindítása előtt zálogba esápta az óráját is, valamint, hogy az általa készített szármesapokkát számszámra adta fedezetül a debreceni Kölcshónos Segélyző Egyesületnek, ahonnan több, mint kétezer pengő kölcsönt kapott ennek fejében. Ezzel az ügyvéd Adler Jenő rossz-hiszeműségét akarta bizonyítani.

A perbeszédre került ezután a sor és dr. Bényei Zoltán királyi ügyész ez alkalommal elejtette a sikkasztás vádját, de a hétrendbeli csalásra vonatkozó vádakát fenn-tartotta, miután a törvényszék a bizonyítás kiegészítésre vonatkozó indítványt elutasította.

Egy órákor hirdette ki az ítéletet ebben az ügyben dr. Tóth János törvényszéki bíró, aki Adler Jenőt, elfogadva ennek védekezését, felmentette az ellene emelt vádak alól. Az ítélet ellen a királyi ügyész felebbezett.

A HARMINCÖTÖDIK EMELET-
RŐL UGROTT LE EGY AMERIKAI
ÖNGYILKOS

Tragikus körülmények között halt meg szerdán délután, a newyorki tőzsdenegyedben Korndörfer Albert ismert bankár. Az Equitable tröszt palotája előtt várakozott autójában, mikor a 35 emeletes felhőkarcoló legfelső emeletéről egy férfi öngyilkossági szándékból leugrott és a bankár autójának fedelére esett. A súlyos test bezúzza a kocsit tetejét és agyonütötte Korndörfert. Az öngyilkos is szörnyethalt. Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, de azt hiszik, hogy a newyorki tőzsdénél egyik áldozata.

A Nemzeti Bank székház-építésének ügye a jog- és pénzügyi bizottság előtt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a Nemzeti Bank debreceni fiókjának székház-építési tervével és javasolta a közgyűlésnek, hogy a bank palotájának számára a dandárparancsnokságnak szánt telket felé adja, amely 440 négyszögöl, 100.000 pengő vételárért. A bank székházának frontja a Pulszky-utcára épül.

Ha a közgyűlés elfogadja ezt az előterjesztést, — ami egészen bizonyosra vehető, — tavasszal megkezdhetik a székház építését.

Kereskedelmi alkalmazottak propaganda estje a „Magyar Hét” érdekében

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete elhatározta, hogy a „Magyar Hét” mivoltának megvilágítása s a kereskedelmi alkalmazottak egész tömegének az ügy szolgáltatása állítása céljából propaganda-estét rendez.

A propaganda-est ma, október 17-én, pénteken este 8 órakor kezdődik a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének Sas-utca 2. szám alatt lévő nagytermében (volt Lőkody nagyterem) s ez este, az idő rövidsége miatt, ezúton hívja meg az Egyesület elnöksége Debrecen kereskedőit, kereskedelmi alkalmazottait, nemkülönben ipari és mezőgazdasági érdekképviseleit.

Az október 18-án kezdődő „Magyar Hét” előestéjén tartandó agitáció rendje a következő lesz: az estét a Kereskedő Ifiak Dalköre nyitja meg a Nemzeti Híszkegyv eleklésével. E szám elhangzása után Kubinyi Béla, az Egyesület elnöke színlal fel, majd Nagy József tanár, az Egyesület tb. elnöke részletes előadásban fogja ismertetni a „Magyar Hét” célját, fontosságát s azt, hogy e megmérhetetlen komolyságu mozgalomban milyen erőteljes részt kell vennie a kereskedő társadalomnak, főnököknek, alkalmazottaknak egyaránt.

Ez előadás elhangzása után valószínűleg értékes felszólalások fognak elhangzani a résztvevő érdekképviseletek részéről, nemkülönben a főnökök és alkalmazottak köréből. A propaganda estét a Kereskedő Ifiak Dalköre által előadott Himnusz fogja bezárni.

Ezt az érdekes propaganda-estét előreláthatólag ugy az ipari, kereskedelmi, mint a gazdasági érdekképviseletek tagjai nagy számban fogják felkeresni, érdeklődésükkel is elismerve ily esték rendezésének szükségességét, hozzászólásaikkal eloszlátván az egyes foglalkozási ágak között lévő félreértéseket. — egyben megállapítva azt, hogy egyszerűes nemzeti élet csakis erőteljes belső közgazdaságon alapulhat.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

Teljesen jókarban lévő, strapabíró

„Ideal” írógép

200 pengőért

sürgösen eladó.

Értekezni a kiadóban.

Anglia miniszterei védvamos politikától várják a munkanélküliség megoldását

Snowden szerint a világgazdasági válság tulvan a krízisen

London, október 16.

Snowden pénzügyminiszter az Angol Bank igazgatóinak szerda esti bankettjén beszédet mondott, melyben feltűnő optimizmusról tett tanúbizonyságot. A pénzügyi és gazdasági válság legrosszabb korszakán már túl vagyunk, — mondotta a miniszter — és lassan-lassan javulás jelei mutatkoznak. Reméli, hogy a jövő költségvetési évben már nem kell kivetni újabb adókat a polgárságra.

A Daily Telegraph diplomáciai tudósítójának értesülése szerint az angol kormány tagjai között súlyos nézeteltérések merültek fel a munkanélküliségi politika kérdésében. A lap szerint nyílt válságról lehet beszélni. A kormány több tagja azon a véleményen van, hogy a munkanélküliség elretentő arányu növekedése folytán minden eddigi tervet el kell ejteni, mert mindegyik hatástalannak bizonyult és nem tudja megakadályozni a munkanélküliség számának emelkedését. Az egyetlen alkalmas megoldás most már csak a védvamosrendszer lehet, — mondják ezek a miniszterek. Graham kereskedelmi, Snowden pénzügy- és Shaw

hadügyminiszter ellenzik a védvamos rendszert s a kormány tagjai között emiatt napirenden vannak a súlyosabbnál súlyosabb összetűzések. — Hogy a harc a védvamosrendszer, vagy pedig a szabadkereskedelem elvénél győzelemmel fog-e végződni, egyelőre még bizonytalan. — írja a Daily Telegraph, — valószínű azonban, hogy a helyzet további rosszabbodása esetén valóban nem marad más hátra, mint a védvamospolitikával való kísérletezés.

A liberális párt holnap tartja ezévi rendes kongresszusát Torquay angol fűrdőhelyen. A kongresszuson háromszáz delegátus vesz részt. A tanácskozások 3—4 napig fognak tartani. Az ülésnek legnagyobb eseménye Lloyd George nagy beszéde lesz, amelyet pénteken mond el a liberális párt agg vezére. Lloyd George részletesen ismerteti majd az általános világválság okait és a liberális párt programját, amelynek alapelve a válság gyakorlati leküzdése. A kongresszus egyébként a szabadkereskedelem politikája mellett fog állást foglalni, amelynek szónoka Sir Herbert Samuel, a szabadkereskedelem híres előharcosa lesz.

Romain Roland a békediktátumok revíziója mellett

A világhíres író feltűnést keltő cikke a „Volonté”-ban

Páris, október 16.

Romain Roland, a világhírű francia író, levelet intézett a Volonté szerkesztőjéhez, amelyben feltűnően bátor hangon nyilatkozik a pártos békek revíziójának szükségességéről. Romain Roland többek közt a következőket írja levelében:

— Szilárd a meggyőződésem, hogy a szerződéses törvényszerű revíziója nélkül nem lesz béke Európában. A mostani béke az igazságtalanságok ingadozó állványzatán nyugszik s ezért csak erőszakos hatással tartható fenn. Természetes, hogy Franciaország nem határolja végre a felelősséget, ha továbbra is ki akar tartani a békeszer-

ződések mellett. Ha ez a hatalmas felelősség megmarad, összeomlik a jelenlegi valószínűtlenségeken alapuló konstrukció és Európában kökönyv nem marad. Nem is tudom elképzelni államférfiainkat annyira ostobáknak, hogy ezt be ne lássák.

Felismerik ugyan a valóságot, s mégis vétkesen cselekszenek, mert nincs meg a bátorságuk ahhoz, hogy így szóljanak a néphez: Csináljátok meg az igaz békét, vagy pedig döntsetek az új háború mellett. Válaszatok!

A Volonté cikke különösen a iobboldali lapokban, nagy viszhangot keltett.

Már közel nyolcezer pengő segély áll a városi inségakció rendelkezésére

Az újabb felajánlások kimutatása

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A polgármester inségakciójára egymásután érkeznek a felajánlások. Eddig egyszeri adományképpen 2173 pengő 12 fillér, hat hónapon keresztül pedig havonta 6386 pengő, a TÉBE 1500 pengőjével 7886 pengő áll rendelkezésre. Egész bizonyos, hogy az inségakció eredménye túl fogja haladni a havi 10.000 pengőt, mert még nagyon sok felhívás nem érkezett vissza, több hivatal vezetőállásban lévő tisztviselői pedig azt válaszolták, hogy csak később fogják adományukat megajánlani, akkor, ha majd a kormány a tisztviselők fizetésleszállítása kérdésében

döntött. A mai felajánlások a következők:

Suhajda Béla havi 10, Fábán József havi 5, Ir Rényi Andor egyszeri 30, Kertész István havi 5, özv. Kozma Gáborné egyszeri 15, Radó Dezső havi 25, özv. dr. Münnich Aurélie havi 5, Balogh János havi 3, Bujdosó András havi 10, dr. Moskovics Jenő havi 10, dr. Nagy István havi 5, Major Mihály havi 10, dr. Nyíri Ernő havi 10, Kardos Gyula havi 7, Goldberger S. és Fiai rt. egyszeri 50, dr. Gábor Jenő havi 5, Ungár Jenő havi 5, Ungár Jenő havi 30, ifj. Schwarz Vilmos havi 10, Nagy Gizella havi 5, dr. Balkányi Ele havi 5, dr. Mesó Sándor havi 4, Pányoki Lajos havi 5, Dénes Miklós havi 5, Horváth Lajos egyszeri 20, özv. Szabó Józsefné havi 5.

Kivács Aladár havi 3, Deutsch Sütő, Izem havi 4, Darvas Nándor havi 5, dr. Birinyi Lajos havi 5, özv. Böszörményi Pálné havi 15, Imre János havi 5, Bessenyei Gyula havi 2, Takács József havi 5, Mellau Márton havi 10, Kereskedelmi Csarnok havi 10, Korompai Gyula havi 5, Markovics Jenő havi 5, Kálai Sándor havi 10, dr. Hegedűs Jenő havi 10, özv. Kiss Bajtinné egyszeri 40, dr. Lindenberger János havi 50, Rappos Viktor havi 8, Görög József havi 3, Aberle Raymund egyszeri 50, Klem Herman és fia havi 5, Róth Adóff havi 4, Németh Lajos egyszeri 10, dr. Kertész Imre havi 5, Balassa Károly havi 5, Ir Magyar Simon havi 10, Gombos Ferenc havi 3, Löbl Gyula havi 3, dr. Debreczeni Barna havi 30, Kazinczy Gábor havi 20, Haxdhazy László havi 2, Plikó József egyszeri 10, Grünberger és Glück havi 5, Jovánch Walter havi 10, Mező Armin havi 5, Nagy József havi 4, Vadász Sándor havi 3, Zöld József havi 1, dr. Brunner Lajos egyszeri 20, Rutter Gedeon (Budapest) havi 50, Balogh József havi 5, Fekete Lajos íg. (Tokaj) havi 10, észak m. orsz. köbánya és magyar tarmak rt. tisztviselő kara havi 10 pengő. Összesen egyszeri adomány: 2173.12, havi 6386, 47.

Debrecen város nem helyesli a munkanélküliek biztosítását

Miskolc város közgyűlése határozatot hozott, hogy felír a kormányhoz és kéri a munkanélküliség esetére szóló biztosítás bevezetését. Ezt a határozatát a többi törvényhatóságokkal együtt megküldte Debrecen városának is. A jog- és pénzügyi bizottság most foglalkozott Miskolc város átiratával, azonban kimondotta, hogy nem helyesli a munkanélküliség esetére való biztosítás tervét. Ehelyett javasolja a közgyűlésnek, hogy írjon fel a kormányhoz és kéri, hogy az eddiginél nagyobb számú és nagyobbarányú közmunkákat adjon ki.

Katonai lóvásárok Hajdumegyében

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a lötenyészto gazdák figyelmét arra, hogy a m. kir. honvéd tüzer központi lóvásároló bizottság i. hó 24-től 26-ig Hajdúvármegyében lovakat fog vásárolni. A bizottság vásárlási programja a következő: Október hó 24-én délelőtt Hajdusámson (vásártéren), október hó 24-én délután Hajduböszörményben (vásártéren), október hó 25-én délután Püspökladányban (vásártéren), október hó 26-án délelőtt Debrecenben (lővásártéren) fog a bizottság lovakat vásárolni.

A bizottság nemes származású háttaslovakat és melegvérű tüzer háttaslovakat fog vásárolni. Főleg Nonius és angol félvér fajtájú, legalább 166 cm. magas, erős és jó esztotazatu 4—7 éves lovakat keres a bizottság. Hidegvérű, vagy hidegvérű keresztelésű lovak a vásárlás szempontjából egyáltalán nem jöhetnek számításba.

A bizottság csak tenyésztőktől fog vásárolni a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával, tehát hivatalos kereskedők tulajdonában lévő vagy azok által előhajtott, illetőleg elővezetett lovakat a bizottság nem vásárol.

Épület és butorvasalások, fournérok,

BÉSZLER LAJOSNÁL

Széchenyi utca 2. szám.

Miert eredményes a Debreceni Ujság hirdetése? Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégebb és legelterjedtebb napilapja.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

40.000 pengős kártérítésre köteleztek két oláh orvost

a páciens hasüregében felejtett tamponért

Temesvár, október 16. Nemesak a románait, de az egész európai sajtót bejárta annak a temesvári operációnak híre, amelynek szenvedő szereplője dr. Butean orvos felesége, Butean Olga volt. Az asszonyon egyszerre két temesvári oláh operatőr végzett műtétet, dr. Diela Lajos és dr. Baciu Lajos. Sok bába közt elvész a gyerek, szokták mondani és így történt meg, hogy a műtőorvosok egy tampont benelejtettek a páciens hasüregében, amely olyan súlyos zavarokat idézett elő az asszony állapotában, hogy talán sohasem lesz ép ember belőle.

Az ismételt műtét után, amikor a benelejtett tampont kivették, a páciens bűnvádi feljelentést tett a két orvos ellen, de egyidejűleg ötmillió lej erejéig kártérítési keresetet is indított ellenük. A bünyűg amnesztia következtében elévült, a kártérítési kereset most került a temesvári

ítélőtábla elé. A tárgyalás több napig tartott és igen izgalmas lefolyása volt. A beperelt orvosok azt bizonyították, hogy a műtétet az idézte elő, hogy a beteg makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy egyszerre két orvos, egy sebész és egy nőgyógyász operálja. A bíróság nem fogadta el az orvosok érvelését s kötelezte, hogy az ötmillió lej kártérítési összeg helyett négyszázhatvankétezerhatszáz lej orvosi ápolási költséget, hatszázezer lej kártérítési összeget, negyvenezer lej perköltséget, összesen egymilliókétszázezer lejt (mintegy 40.000 pengőt) fizessenek meg. A tábla elutasította a betegnek azt a kérését, melyben az operáció által előidézett magtalanságért egymillió lejes kártérítést követelt. A másodfokú ítélet alperesek megfellebbezték. Az ítélet Temesváron nagy feltűnést keltett.

UJABB TÁMADÁST KÖVETTEK EL A FOGARASI UTONÁLLÓ BANDITÁK

Brassó, október 16.

A fogarasi esendőség tegnapelőtt és tegnap egész nap folytatta a banditák üldözését, akik vasárnap este Sárkány és Persány községek között léptek akcióba. A hajszá nem ért eredményre.

Ezzel szemben nyilván ugyanaz a két fegyveres rabló ma reggel a szbenmegyei Fenyőfalva falu határában újabb két támadást követett el. Ezúttal Mayer Jakab fogarasi kereskedő kocsiját rohanták meg az irtszéli árokból, mivel pedig Mayer rémületében a lovak közzé esapott és el akart menekülni, több lövést adtak le rá. A tüzeléssel sikerült is megállásra bírniok a kereskedőt, aki arcán és nyakán súlyosan megsche-sült, a lövöldözésre azonban a kör-

nyékbeli mezőkről összerajoltak a földművelők. Erre a két bandita ismét idejében kerekelt oldott.

Az oláh határőrök tanulás közben fogták el egy szigorló orvost a makói határon. Makóról jelentik: A múlt héten Fruhbauer József a makói kórház szigorló orvosa elűnt. A rendőrség és a környékbeli esendőség napokig kutatott az elűnt szigorló orvos után, de sehogy sem tudtak nyomára jutni. Végre tegnap megőződött a fiatal szigorló orvos eltűnésének rejtelme: Temesvárról levelet írt maga Fruhbauer József, amelyben közli, hogy tanulás közben túl közel sétált a trianoni határhoz és az oláh határőrök hirtelen körülfogták, formálisan foglyul ejtették és Temesvárra vitték az ottani szigorcabörtönbe. Fruhbauer József most készült utolsó

orvosi szigorlatára, amelyet már ki is tiztek a szegedi egyetem orvoskarán. Minden szabad idejét tanulásra használta fel és hogy senki se zavarhassa, a Maros kiszombori partjára járt tanulni. A múlt hét végén is elment hazulról kiskabában, hajadonfővel, hóna alatt a szigorlati jegyzetekkel. Fel s alá sétált a folyó partján és közben megeshetett, hogy

tul közel jutott a trianoni határhoz. Valószínűleg már napok óta figyeltek őt az oláhok és nimes kizárva, hogy mit már többször is megtették, most is átiótték magyar területre és agy fogták el a gyanútlannal tanúgató orvost. Fruhbauer József felesége most a magyar külügyminisztérium közbelépését kéri.

Vásárolt gyermekkel csapta be férjét egy gyermektelen asszony

Egyévi börtönre ítélték

Torda, október 16. Ilya Demeter helybeli gazdálkodó rossz viszonyban élt feleségével, amiért ez három évi házasságuk alatt nem ajándékozta meg gyermekkel. Az asszony elhatározta, hogy a családi béke kedvéért eselhez folyamodik. Megvásárolta Lőrinc Anna aranyosgyéresi hajadon

törvénytelen gyermekét ötszáz lejért és férjével elhitette, hogy az saját gyermeke. A gyermekvásár kiderült s az asszony ellen megindult az eljárás, melyben tegnap hozott ítéletet a tordai törvényszék. Ilyanét egy esztendei börtönre, Lőrinc Annát hathónapi fogházra ítélték.

Ötven millió pengő betegsegélyző járulékot fizetett ki egy év alatt a Társadalombiztosító Intézet

Statisztika az intézet 1929. évi működéséről

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Az Országos Társadalombiztosító Intézet most közreboesított jelentése zárszámadási és statisztikai adatokkal bőven illusztrálva számot be az 1929 évi tevékenységéről.

Az intézet teendőt 22 kerületi, ezekhez tartozó 14 kirendeltség, 22 vállalati és a Debreceni Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztár látja el. Az 1929 évben beteség esetére biztosítottak átlagos létszáma az előző évi 794.508-cal szemben 770.472 volt. (489.849 férfi és 280.623 nő), míg az önkéntesen biztosítottak száma 2811-et tett ki. Az ösztálylétszám 51,2 százaléka (394.249) a budapesti kerületi pénztárra esik.

A jelentésben közölt zárszámadási adatokból kitűnik, hogy az intézet betegségi biztosítási ágazata közel 13 és féj millió pengő kezelési hányvnyal zárta az 1929 évet.

Az öregségi, rokkantsági, stb. biztosítási ágazat járulékbetevetele 13 és fél millió pengő volt, a balesetbiztosítás két ágazata közül az átiagos üzletágra eső költség 9,2 millió, míg a bányauzletágra jutott költség 1,3 millió pengőt tett ki. A bányanvugbérbiztosítási ágazat 1929 évi zárszámadási eredménye 1,6 millió pengő kezelési felesleget mutat.

A betegségi biztosítási ágazat a betegség esetére előírt járulék összege 50,36 millió pengő volt. Az intézet a fenti járulékok 41,80

százalékát (21,05 millió pengőt) támpénzre, 7,17 százalékát (3,59 millió pengőt) szülészeti segélyekre, 13,94 százalékát (7,03 millió pengőt), gyógvásztai ellátásra, 14,64 százalékát 5,65 százalékát (2,85 millió pengőt) fürdő és szanatóriumi költségekre, 15,50 százalékát (7,81 millió pengőt) orvosi költségekre, 21,84 százalékát (11,00 millió pengőt) ügyviteli költségekre, 6,88 százalékát (3,47 millió pengőt) tartalékolásra fordította.

Az államkincstár által nyújtott 1929 évi hozzájárulási összeg 2 millió pengő volt.

Az intézet egészségügyi szolgáltatának gyógvító orvosi munkáját 2,282 szerződéses orvos látta el.

Az első évben 2186.

A jelentésnek a balesetbiztosításra vonatkozó részéből megtudjuk, hogy a balesetek száma 1929-ben összesen 27.899, a szintén balesetnek tekinthető foglalkozási megbetegedési esetek száma pedig 79 volt. A járadékosok létszáma az 1929 év végén összesen 15.082 főnyi volt (az 1928 év végén 23.300). Az 1929 év végén a baleseti járadékok összege havi 440.181 pengőt tett ki az előző évi 393.101 pengővel szemben.

A bányanvugbérben részesülők száma 1929 év végén 10.247 volt. Nvugbér címén kifizettek 2,6 millió pengőt. A havi nvugbér összege 215.150 pengőt tett ki.

Miért nem vásárolja Ön ruhaszövetét közvetlenül Londonból?

Lehetővé tesszük Önnek, hogy közvetlenül londoni központunknál vásárolhasson legjobb minőségű árut hallatlan olcsó árban. Sajat érdeke, hogy ezt a kiváló alkalmat megragadja. Cégünk hírneve garancia, hogy a legkiválóbb minőséget adtuk és azonnal szállítjuk.

Mi szállítunk a világ minden részébe, miért ne lehetne Ön is a mi vevőnk? Kérien díjmentes mintakollekciót s tudassa velünk különleges kívánságait.

ELVÜNK: TELJESEN EGYÉNI KISZOLGÁLÁS!

Nincs vám, nincs külön portó, az árut utánvétellel, direkt az Ön címére fogjuk szállítani.

VERSENYEN KIVÜLI ÁRAINK A KÖVETKEZŐK:

Ia kamzarn kék legjobb minőség 3.20 m. összesen	— — — —	P 68.—
Ia " " jó " " 3.20 " " " " " " " "	— — — —	P 62.—
I. osztály 3.20 m. összesen	— — — —	P 74.—
II. " " 3.20 " " " " " " " "	— — — —	P 64.—
III. " " 3.20 " " " " " " " "	— — — —	P 45.—

Készárúk:

Kulkerbocker (Sportnadrág) minden színben	— — — —	P 21.—
Flanelnadrág szürke, legutolsó divat	— — — —	P 23.—
Elephant-Skin, vízmentes esőköpeny, teveszőr bélással, legújabb szabás, övvel, 3 évi jótállással	— — — —	P 73.—

Metropolitan Textile & Clothing Co. Dept. Hu 12, Drayton House Gordon St. London W. C.1.

Megrendeléseknél pontos címet olvashatóan tessék írni!

HIREK

1930 október 17. (péntek)
 Prot.: Hedvig. Kath.: Hedvig.

IDŐJÓSLÁS:

Az európai szárazföld legnagyobb részén a nagy légnyomás megtartotta uralmát, úgyhogy az Atlanti depresszió hatásköre csak az északnyugati részre terjed ki. A légnyomás maximuma különben 772 mm-el a Kárpátok alján, minimuma 730 mm-el Izland felett van. Az európai időjárás ehhez képest tulajdonképpen száraz és enyhe jellegű.

Hazánkban az idő felhős lett és ezért az éjjeli lehűlés csökkent, de a nappali hőmérséklet is emelkedett és egyes helyeken elérte a 19 fokot. Délben a hőmérséklet Budapesten 16 fok.

Jóslat: Változóan felhős, enyhe idő.

A kir. ítélőtábla elnöke Budapesten. Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök esütörtökön délután Budapestre utazott. A kir. ítélőtábla elnöke az igazságügyminiszteriumban értekezletben vesz részt és előreláthatóan szombat délig lesz hivatalától távol.

Felhívás a MANSz. tagjaihoz. A MANSz. elnöksége kéri tagjait, hogy a magyarbarát japán újságíró ma, pénteken október 17-én délután 6 órakor a MANSz. dísztermében tartandó felolvasásán menjen nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Az előadást magyarul tolmácsolni fogják. Beléptidj nincs.

Ma lesz a Gázvédelmi Liga megalakulása. Jelentette már a Debreceni Újság-Hajdúföld, hogy a Magyar Nemzeti Munkavédelem akciót indít a gázvédelem megismertetésére. Ezt a célt szolgálja a Gázvédelmi Liga, mely teljesen politikamentes alakulás. A Gázvédelmi Liga ma, pénteken délután 5 órakor tartja alakuló gyűlését a városháza nagytermében Bottka Géza ny. ezredes elnöklésével. Az alakuláson minden magyar hazafinak kötelessége megjelenni.

A Jézus Szive Leányklub gyűlése. A Jézus Szive Leányklub vasárnap, október 19-én délelőtt fél tíz órakor tartja rendezési összejövetelét a Svetits Intézetben. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a gyűlésen pontosan jelenjenek meg, mert különben az idő rövidsége miatt több fontos dolog megvitatását el kellene halasztani.

Uj vasutállomást kap Békéscsaba. Bud János kereskedelemügyi miniszter, Békéscsaba város országgyűlési képviselője, értesítette a város vezetését, hogy még ebben a hónapban megkezdődik Békéscsaba állomásának építése. A közel egy millió pengőt kitevő munkánál a csabai munkanélküliek ugyszólván mind elhelyezést nyernek.

A Jézus Szive Szövetség tanácsulása. A Jézus Szive Szövetség vezetősége értesíti a tanácsstagokat, hogy ma délután fél négy órakor a Svetits Intézetben tanácsulás lesz. Kéri a tanácsstagok pontos megjelenését.

Terjessze a Debreceni Újságot!

— **KIKBŐL ÁLL A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ?** A képviselőház tagjainak száma összesen 246. Cím szerint a képviselőházban van 35 kegyelmes, 112 méltóságos és 99 nagyságos ur. Az arisztokraták száma 20, ebből 13 a gróf és 7 a báró. A képviselőháznak 30 volt, vagy aktív minisztertagja van. A vitézek száma 3. Foglalkozás szerint a képviselőháznak 7 orvos, 41 ügyvéd, 37 földbirtokos, 15 volt vagy aktív államtisztviselő, 57 állami vagy községi tisztviselő, 2 gyárigazgató, 9 egyetemi tanár, 12 volt aktív katonatiszt, 9 mérnök, 10 kisgazda, 5 nagybirtokos, 2 tanító, 2 tanár, 2 egyéb tisztviselő, 2 író, 3 bíró, 1 nagykereskedő, 2 malomos, 4 lakatos, 1 cipész, 1 patikus, 5 bankvezér, 1 villanyserelő, 3 betűszedő, 1 asztalos, 6 volt szerkesztő és 1 nótágia van.

— **A magyar héten magyar nótákat játszik Hajdu Bandi a Gambriusban.** Hajdu Bandi (frontharcos) népszerű cigányprimás (akit nemrég 152 magyar nótájáért az elismerés jeléül babékoszorúval tüntetett ki Debrecen város zeneértő közönsége) a magyar hét minden estéjén magyar nótá-estét rendez a „Gambrius” Éttermében. Amikor is szombath este 202 válogatott magyar nótát fog előadni egyfolytában a kitűnő rutinnú cigányprimás, amit nagy precizitással kísér a legjobb zenei erőkből összeállított zenekara. A zenekar minden tagja magyar ruhában jelenik meg az egész magyar héten a t. közönség előtt.

A Nők könnyen felednek

— Szegycid magad, Jani. Semmit sem vettél nekem a huszonkilencedik születésnapomra.

— Elfelejtett szíved, hogy arra mar tavaly vettem

— **A pékinas bosszúja.** Bécsből jelentik: Egészen különös módon állt bosszút egy pékinas gazdáján, aki a szolgálat hevében egy pofont mért le inasának. Éjszaka belopódzott a pék- és cukrászboltba, ott 120 kiló zsirt, 40 kiló vaját, 180 kiló befőttet, hat liter málnaszörpöt, két zsák porcukrot dobott, illetve öntött egy óriási teknőbe. Az egész masszát jól összekeverte, aztán 250 tojást ütött fel, azokat is beledobta a teknőbe, végül az összes előkészített cukrász- és péksüteményt, amit az üzletben talált, beledobta a különös keverékbe. Aztán, mint aki jól végezte dolgát, leoldotta gazdájára biciklijéről a láncot és elkarikázott. A fantasztikus bosszú 21 éves tettesét a rendőrségnek 24 órán belül sikerült elcsipnie.

— **Szállást kért és meglopta a szállásadóját.** Géber Jánosné, Homok-utca 42. szám alatti lakosnő, tegnap este egy fiatalember kopogtatott be. Bemutatkozott: Rác János vagyok, aztán elkezdett panaszkodni, hogy ő menekült és nincs hol megszállnia. Addig színezte ezeket a panaszokat, míg Géberné megkönyörült rajta és szállást adott neki éjszakára. Annál nagyobb volt a meglepetése másnap, amikor észrevette, hogy a fiatalember körülbelül 240 pengő értékű fehérneműt összecsomagolt és tovább állt. A károsult feljelentést tett a rendőrségen az állítólagos Rác János ellen.

— **Orvosi-, jogi-, gazdasági és mindenemű szakkönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésben, Piac-utca 7., Bika-szálló mellett.**

— **Ötvenéves a Törley.** Ötven éve annak, hogy Törley József Budafokon megalapította pezsgőgyárát, amelynek márkája éppen olyan ismeretes Európa minden országában, mint a világ legtávolabbi részein. Csantavéri Törley Józsefnek a hetvenes évek elején volt az a gondolata, hogy a remek magyar borból pezsgőt fog csinálni. Rheimsbe ment, ott a világ legelső pezsgőgyárában tanulta meg a pezsgőgyártás titkait és miután előbb magában Rheimsben alapította meg a Törley Jos. & Co. céget, 1880-ban megkezdte Budafokon a pezsgőgyártást s ezzel megteremtett egy olyan magyar ipart, amelyre büszkék lehetünk. Ma már évenként kétezer millió üveg pezsgőt tud készíteni a Törley-gyár, a legkülönbözőbb ízű és zamatu pezsgőket, amelyek a legjobb és legismertebb márkák nemesek Magyarországon, de a világ minden előkelő borlapján. A Törleyek ötvenéves munkássága egyik legértékesebb fejezete az újabb Magyarország gazdasági történetének.

— **A Patronázs-egyesület köszönete.** A Patronázs-egyesület gyermeknap gyűjtése kapcsán beküldött nagyobb adományokért ezúton is köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége Beretvásné Semsey Karóának, aki Papp Károlyné útján 50 pengő gyűjtött össze és küldött be a gyűjtőnapra. Külön köszönetét fejezi ki még az elnökség az egyesület nevében a „Bethlen Kata” cserkész-csapat tagjainak, akik Kovács Juliska csoportvezető tiszttel vezetésével, mint a Ref. Templomegyesület cserkész-csapata tevékeny részt vettek a Templomegyesület templomi gyűjtésében, továbbá a Mansz internátus egyetemi halgatóinak, akik szintén tevékeny részt vettek a gyűjtőnap sikerében.

— **Olvasókörök és könyvtárak** évi könyvbizterzése most van folyamatosan. Ajánlom dusan felszerelt könyvraktáramat. Új és anti-quarice is, előnyös fizetési feltételekkel. **Antalfy József** könyvkereskedése, Szent Anna- és Varga-utca sark. Telefon 612.

— **Az inkák kincsének nyomában.** Éppen most van négyszáz esztendeje annak, hogy Pizarro jórészt spanyol kalandorokból álló vad csapata élén bevonult az „Aranyország” földjére, az inkák birodalmába. Az inkák akkoriban mesés kincseiket a föld mélyébe temették és ez az elrejtett kincs évszázadokon keresztül izgatta az emberek fantáziáját. Újabb ismét megindult a kutatás az elrejtett kincsek után és ez a kutatás részben eredménnyel is járt. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket Tolnai Világlapja legújabb száma, amelyben ezenkívül számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, novellát, riportot, két folytatásos regényt és lieten képet talál az olvasó. A népszerű képeslap egy száma mindössze 24 fillér, negyedévi előfizetési ára pedig 2 pengő 90 fillér. Tolnai Világlapja minden olvasója 10 pengő bolti ár helyett 2 pengő 90 fillérért bérmentve megkapja Tolnai Világlapja, Világtörténelme és a Műveltség Utja egy-egy diszkötésű kötetét. Tolnai Világlapja kiadóhivatala: Budapest, VII., Dohány-utca 12. szám alatt van.

— **Külföldi bélyeg újdonságok megérkeztek, bélyeggyűjtemények vétele — fényképeseti cikkek raktára, előhívás, másolás, szakszerű munka, még aznap elkészítve. — Ifjúsági iratok, mesekönyvek mesés olcsón Springernél a főposta mellett.**

— **Ki nem ismeri** azt a jellegzetes, karesnyaku palackot, amelynek tartalma szép, illatos, fűrtös és csillogva ragyogó hajról szóló álmot valóra váltja? Ennek a varázsszernek — a Pixavonnak — használata nem drága: de hogy e kitűnő hajápolószer használatát a társadalom szélesebb rétegeinek is lehetővé tegye, az Odol-társaságnak hosszu kísérlete után sikerült olyan Pixavon-shampoon készíteni, amely ugyanazokat az anyagokat tartalmazza, mint a folyékony Pixavon és ugyanolyan hatása. A hölgyek, akik használták a Pixavon-shampoon, különös előnyeként dicsérik, hogy mosás után a haját nagyon jól lehet fektetni s ezt az alakját meg is tartja.

— **Adomány.** Ébner Lajosné (Budapest) a nyomorgó Ujhelyi-család részére ismét juttatott el kiadóhivatalunkba — egy télikabátot és téli alsóruháneműeket tartalmazó csomagot —, amit köszönettel rendeltetési helyére juttattunk.

— **Watermann és más gyártmányu aranytöltőtollak** minden árban, nagy választékban beszerezhetők Csáthy Ferenc Egyetemi Könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— **Tudja Ön már,** hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben beható kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a „meghűlések” elleni védekezésnél támogatják. Hűlések minden tüneténél, influenza-, spanyolnárvány, reuma, csúz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayerkeresztrel” szedik.

Büvös hatású fürdő.

— **Hazajött a feleségem a fürdőből** olyan, mintha kiserélték volna.

— **Mondja csak:** melyik az a fürdő?

— **Harminc pengőre ítélték egy poion miatt.** Gombos Antal hajdudorogi gazdasági cselédet hatóságai közeg elleni erőszak vétségével vádolta az ügyészség, mert ez év május 19-én Lugosi Ferenc mezőört megpofozta, aki a gyereket elkergette a mezőről és meg is vesszőzte. Gombos a csütörtöki tárgyaláson beismerte a pofozást és védekezésül azt hozta fel, hogy rendkívül felizgult állapotban volt. A törvényszék jogerősen 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **FAJTISZTA GALAMBOK** tul-szaporodás miatt olcsón eladók. **Apai-utca 20. szám.**

— **Dr. Asztalos,** ügyvéd irodáját áthelyezte Ferenc József-ut (Piac-utca) 89. szám alá. Telefon: 15—31. Lakás: Boldogfalva-utca 3. Telefon: 6—58.

— **Fajkakas kiosztás.** A baromfitenyésztők egyesülete rövidesen ismét városi izlandi kakasokat fog kiosztani. Igénylések Csapó elnöknek (Városháza) jelentendők be.

— **30.773 gépjármű van Magyarországon.** A Magyar Statisztikai Szemle legújabb számának közlései szerint augusztusban Magyarország gépjármű állománya 30.773 volt, 229 darabbal több, mint júliusban. A motorkerékpárok 95, a személyautók 88, a teherautók 19 darabbal szaporodtak. Az egész állományból 15.853 darab Budapesthez tartozott (51,5 százalék). A fővárosi gépjárműállomány júliussal szemben 75 darabbal (0,5%) szaporodott.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZI

HETI MŰSOR:

Október 17-én: pénteken: Atvinczy
huszárok, C) bérlet.

A Jazz-symphonia és a Korunk leánya

Című filmeket mutatta be tegnap a Vígyszínház mozi. Az előbbi kevés ététkkel bír, de látványosság szempontjából a sablonos új filmeknél felül emelkedik néhány igen szellemes és ügyes trükkel jól hat és szórakoztató.

A Korunk leánya valamivel tartalmasabb volna, ebben azonban az események túlságos rendszertelenségében követik egymást. Tagadhatatlan, hogy sok momentum egészen műszerű és a technikai kivétel, a rendezés a szétlövő történéshöz viszonyítva pompásan sikerült. Maga a darab meséje kielégíti az átlagembereket. Az, aki csak szórakozást, két órányi pihenést keres a moziban, mindent megtalál. Az egészséges humorral kezdve az izató revolvens jelenetekig mindenféle írtátrükk rendelkezésre áll a rendezőnek. Végül a féséző zenéről szólva, utabban örvendetesen javul a helyzet s most már nem igen fordul elő, hogy csúfai jeleneteknél vidám csárdást, vagy rángatózó jazzt látszunk a láthatatlan zenekar. A két darab ma még műsoron lesz. (—)

Hajrá Trojka!

Az Uránia esütörtök este bemutatott új hangos filmje a maga nemében tökéletes mestermunka. A rendezésnek és a színészi játéknak olyan foka, amelyet szegény, kullogó, lemaradt színháznak semmi-lyen erőlködése nem pótolhat többé. Ha mégis valami gondolkodóba ejti az embert, akkor az a film tendenciája. Az az Oroszország, amely itt felvonul a maga dőzsölő uraival, démoni dómáival, galambszívű trojka hajóival, szenvedő és vezeklő parasztasszonyaival, ártatlanul hullott gyermek életeivel, nem a Tolsztojok, Dosztojevsky-ek régi Russziája. Nem a helyenvaló, letargikus, tüdő és szenvedő orosz nép. Ebből a filmből a lázadó Oroszország, a szovjet mentalitás démoni hangjai szólnak. Persze szépen letompítva, gyantlan európai lelkek számára kepirozva. Olga Csehova bűbájos szépségével, csodálatos színészi játékkal, abszolút jó rendezéssel el-plezve. A tendencia azonban, ha nem is bántóan, de állandóan kísért az egész darabon keresztül.

Különösen jó a film hangos része, mely egy-egy harmónikus játékaiban, egy tragikus bolond kétségbe-csúszott komor dalában, vagy az apácakórus még a képeknél is töké-letesebben adja vissza a régi Orosz-ország lelkét. A színesek egytől-egyig lenyűgöző, művészi produk-ciókkal szolgálnak. A fotográfálás kivételében is sok új hatásos ötlet van.

Jó és mulatságos volt a fődarabot megelőző rajzos burleszk is. (—)

A „Fascista Olaszország” filmbemutatója

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Ma, pénteken délután 3 órakor a Vígyszínház-mozgóban az egyetem tanárai és diákjai számára bemutatják a „Fascista Olaszország” című hatalmas propagandafilmet. A bemutatást iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. A film kétezer utér

hosszu és a fascista rezsim ujjáépí-tett, hatalmas Itáliáját mutatja be érdekes és igen szép képekben.

Tíz tételből áll a Szegedi Mi e

Egy évvel ezelőtt a kultuszminisz-terium pályázatot írt ki olyan mise megkomponálására, amely méltó lesz a szegedi Fogadalmi templom fel-szentelésére. A pályázatot Dohnányi Ernő nyerte meg Szegedi miséjével. Ezt a misét adták elő a jövő héten a szegedi ünnepségek alkalmával. Dohnányi a misét két nagy kórusra, négy szólóénekesre, zenekarra és orgonára írta. A mise tíz tételből áll, minthogy a pályázat a mise változó részének megkomponálására is elő-írta. Ezeket a változó részeket csak orgona kíséri, a zenekari rész pedig a vonókon kívül két fuvolára, két oboára, két klarinétára, két fagottra, két kürtre, két trombitára, három puzonra és két ütődobra van elő-írva. Beavatottak szerint ez a mise Dohnányi életének leghatalmasabb műve. Az egyes részek hangszere-lési anarátusa a következő: Az In-troitusban van két kórus és orgona. A Kyrieben szólókvartett, két kórus, két zenekar, orgona. Ugyanez van a Glóriában csak egész zenekarral. A Graduéban szólókvartett, egyesít-tett kórus és orgona szerepel. A Crédóban szólókvartett, két kórus és zenekar. Rendkívül szép az Offertorium, amelyet szólókvartett, két kórus, vonósénekes és orgona ad elő. A Sanctusban két kórus szere-pel, zenekar és orgona, a Benedic-tusban szólókvartett, két kórus, ze-nekar és orgona, az Agnusban szó-lókvartett, két kórus és zenekar, a Communióban pedig acapela egyesít-tett kórusok, ütődob és orgona. A tíz tétel előadása egy óráig tart. A misét a változó részek nélkül is elő-lehet adni, mert a hat főrész önma-gában is egységes egészt alkot.

Kassán egy hónappal tovább játszhat a magyar társulat, mert csödbe jutott a tót színház

Kassa, október 15.

A kassai tót színház sülvos vál-ágba került. Évek óta mindig defi-citcel dolgozott a kassai ugynevezett szlovák színház, amelynek megre-ménytelenségével a cseh uralom Kassa vá-roának ma is izig-veig magyar kulturáját akarta elensúlyozni, de hiába, minden ilyen kísérlet meghin-gult a közönség közönlenségén, amely sokkal szívesebben látogatta a nívós előadásokat tartó kassai magyar színházat, mint az arcvonsubvenció-nált tót színházat, amely minden hatósági támogatás ellenére csak-nem üres házak előtt folytatta elő-adásait.

Legutóbb a cseh iskolügyi mi-niszterium ankétot hívott össze Kas-sán a szlovák színház ügyében. Az ankétot kiderült, hogy a szlovák színháznak körülbelül félmillió cseh korona adóssága van és amíg ezt nem rendezi, működése teljesen meg-héví, mert hiába kap szubvenciót, ugy-ezt, mint egyéb jóvedelmét le-foglalják a hitelezők. Az előterjesz-tés szerint nyolcszáz ezer korona évi szubvencióra van szükség a szlo-vák színháznak de nincs rá fedezet. Felmerült az az ötlet is, hogy színház, mint magánvállalat működ-jék a jövőben, vagy pedig, mint a pozsonyi, esetleg o-müzi színházak társasvállalata, de döntés nem tört-ént. Csak annyi bizonyos, hogy a szlovák állami színház likvidálása és át-szervezése legalább egy hónapot vesz igénybe és erre való tekintettel valószínűleg a magyar színházma-tal meg fogják engedni, hogy négy héttel tovább játszasson Kassán s így őszi szezonja jelentékenyen hosszabb lesz.

TESTEDZÉS

A futballsport propagandája lesz a vasárnapi Újpest--Bocskay mérkőzés

A magyar futballsport vasárnapi der-bije lesz a debreceni Újpest—Bocskay mérkőzése, amelyen eldől, hogy tovább halad-e pontvesztésnélküli diadalutján a ma is magyar ligabajnok, az Új-pest. Mindenki remek játékot vár a Bocskaytól, amely a Hungaria mérkő-zés első félidejében 25 percre csodá-latosan szép futballt mutatott be s ennek a meccsnek a tanulságai alapján ezen a héten át a kondíció feljavítására for-dított kellő gondot. Bármilyen kitűnő játékot mutat is az Újpest Debrecen-ben, a Bocskaynak méltó ellenfélnek kell lenni és a legvégig erőfeszítésig kell harcra a debreceni színpad becsü-léséért. De nemcsak a Bocskay tért, fanatikuss hűvei érdeklődnek a mérkőzés iránt, hanem az a közönség is, amely sehasem volt futballmérkőzésen. Az Újpest világhírneve, páratlan sikere a genfi nemzetek tornáján, amikor hat nemzet bajnokcsapata előtt vitte el a győzelmi palmát, bravuros finise, amely-nen megnyerte a magyar bajnok büsz-ke címét, valóságos propagandájul szolgál a futballsportnak, a közönség egész új rétegeit mozditja meg.

A Bocskay elnöksége figyelmezteti a debreceni közönséget, hogy pénteken és szombaton ki kell váltania jegyét a mérkőzésre. Ezen a két napon még elővételi áron kaphatók a jegyek, ami jelentékeny megtakarításra ad alkalmat. Másrészt viszont a páholyok és tribün közönsége künn a pályán már nem kaphat jegyet, sőt valószínű, hogy addig a korzülések jegyei is elkellenek s a vasárnapi jegyeváltók egyrésze csak a póttribünön kaphat helyet. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik. — Aktuális az a figyelmeztetés is hogy

jóval korábban menjen ki a közönség, mert különben a tribünön ésa korzö-ülése a jegyeket az előbb jövők lefog-ladják. A Bocskay tagjai külön kéri, hogy jegyeiket szombat estig váltassák ki, mert a pályán már tagsági kedvezmény nem lesz.

Kerületi dekathlon bajnoki vers. n /

A MASz. keleti kerülete 1930 októ-ber 18-án délután 3 órai és október 19-én délután 10 órai kezdettel ren-dezi meg az egyetemi sporttelepen az 1930. évi dekathlon bajnoki versenyt. Verseny-számok és azok sorrendje:

Október 18-án délután 3 órakor: 100 m-es síkfutás, magasugrás, súlylökés, távolugrás, 400 m-es síkfutás.

Október 19-én d. e. 10 órakor: 110 m-es gátfutás, diszkoszvetés, rudugrás, gerelyvetés, 1500-mes síkfutás.

Akik e versenyen részt akarnak venni legkésőbb esütörtökön délután 6 óráig jelentkezzenek a szakosztályi intézőnél. Díjazás: A győztes a „Keletmagyaror-szág 1930. évi dekathlon bajnoka” címet s a kerületi bajnoki ezüstérmét nyeri bajnoki szalagon viselve. A II. ezüst, III. ezüztőzött, IV. bronz érmét nyer az indulók számára való tekintet nélkül. Szakosztályi intéző.

A NyTVE. athlétikai versenye.

A MASz. keleti kerülete 1930. október 19-éndé délután 10 órai kezdettel ren-dezi meg az egyetemi sporttelepen a NyTVE vándordíjas vidéki athlétikai versenyt alábbi versenyszámokkal: 1. 400+200+200+800 m-es ifjúsági sta-

fétafutás a nyiregyházi kereskedők és iparosok vándordíjért, 2. 4×100 m-es stafétafutás a nyiregyházi kerékpáros egyesület vándordíjért és 100 m-es síkfutás, 400 m-es síkfutás, 300 m-es síkfutás, diszkoszvetés, súlydobás, magas, ugrás, távolugrás, hármassugrás.

Díjazás a NyTVE által megálapított sorrend szerint. Hadházy Dezső szak osztályi intéző.

RADIO

Mit halgassunk ma a rádióban?

Budapest, D. e. 9.15: Hangverseny. Közreműködik: Budai Mária (ének), Schuser Erika (gordonka) és Mataska Miklós (ének). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelző-szolgálat. Vízálásjelentés magyarúl és németül. 12: Déli harangszó az Egye-temi tempjomból. Időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. 2. honvédegyalozred zeneka-rának hangversenye. Karnagy: Szegő Sándor. 12.25: Hírek. 12.35: A hang-verseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás, és vízálásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerek. 3: Piaci árak, ar-fo yamhírek. 4: Buda László felolva-sása: Napi jeremiádok. 4.45: Pontos idő-jelzés, időjárás- és vízálásjelentés. hí-rek. 5: Tót-magyar nyelvtanítás. (Er-nyey József dr.) 5.30: A Szekesfővárosi Zenekar hangversenye. Karnagy: Bor Dezső. 6.45: Gyorsrotanfolyam. (Szla-bey Géza.) 7.15: Farkas Jenő és cigány-zenekarának hangversenye. — E hang-verseny szünetjében: Újévetversenyred-mények. 8: Fischer Géza felolvasása: „Divat és kultúra”. 8.30: A Waldbauer —Kerpely vonósénekes hangversenye 1. Mozart: Vonósénekes, C-dúr. 2. Csaj-kovszky: Vonósénekes, D-dúr. 9.30: A bécsi filharmonikai társaság zenekará-nak hangversenye Bécsből. (Schönberg első zenei műve.) Karnagy: Arnold Schönberg. I. Mámoros éjszaka. 2. Ze-nekari dalok. Előadja: Anton Mária Topitz. 3. Kamaraszimfónia. — Utána közönlés. 10.35: Pontos időjelzés, idő-jelzésjelentés, hírek. — Majd: Szabó Guy László jazz-zenekarának hang-verseny.

KÜLFÖLD:

Bécs, D. e. 11 és d. u. 1.25: Gramofon-zené. 5.30: Szórakoztató hangver-seny. 7.35: Szórakoztató zene. 9.30: Fil-harmonikus hangverseny.

Berlin, D. u. 4.30: Vakok zenekarának hangversenye. 5.35: Gramofonzené. 6.20. Hegedűművek Kayseritől Paganinigt. — 7.45: Táncczene. 9.30: Pergolesi: Az urhatnám szolgáló. Operaelőadás.

Boroszó, D. u. 4: Részletek új hang-os filmek zenéjéből. 8.30: Strauss Já-nos: A furcsa háború. Operaelőadás.

Majna-Frankfurt, D. u. 4: Szórakoz-tató hangverseny. 7.30: Künneke: A heregno tenorja. Operaelőadás.

Prága, D. u. 4.30: Kamarazene. 7.20: Színműelőadás a Studióból. 10.20: Szó-rakoztató zene Ostravából.

Róma, D. u. 5: Szórakoztató és tánc-zene. 8.30: Ostali: Az új szerető. Ope-rtelőadás.

London, D. u. 5.15: Táncczene. 6.40: Vonós zenekar szoprán és bariton ének-vel. 8: Csellójáték. 9: Zenejáték elő-adása. 10.30: Táncczene. 11.15: Szó-ra-koztató zene.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 17-én. Csenger. Veszprém. Marha- és sertésvásár: Szarvas.

Október 18-án. Csanádpalota. Szalk-szentmárton, Szenna (sertésvásár nincs) Szentgotthárd (lővásár nincs), Lóvásár: Szarvas, Sertésvásár: Kistelek.

Október 19-én. Füzesgyarmat. Kis-telek. Kirakodóvásár: Szarvas.

Október 20-án. Egyed, Hedrehely, Jászfényszaru, Inke (sertésvásár nincs) Kapuvár, Kecel, Kőszeg, Kunmadaras, Mándok, Miskolc, Nagybaracska, Nád-udvar, Némethely, Nyiregyháza, Pá-póc, Ráckozár, Sajószentpéter, Sajtör

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántali Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

Emelkedtek az árfolyamok a terményföldszén

A tengerentúli piacok áremelkedései, de különösen a liverpooli 3 penny buzaárjavulás, kedvező hangulatot teremtettek a terményföldszén. A Futura vásárlásaira nem is volt szükség, mert más árvekők is jelentkeztek, akik úgy a búzáért, mint a rozsnál a tegnapi zárlat felett vásároltak. Buzáért 16, rozsról 10 fillérral fizettek többet a tegnapi zárlathoz. A tengeri áremelkedése a tegnapi erőteljes javulás után még inkább megerősödött. A felmondások erős tempóban folytatódtak, amennyiben ma ismét 210 vagón búzát mondtak fel. Ezt az egész mennyiséget szintén a Futura veszi át. A határidőzár első kötései: magyar buza márciusra 16.17, májusra 16.57, magyar rozsa márciusra 9.48, tengeri májusra 12.50.

A készrúpiacra a határidőzárlezh hasonlóan barátságosabb hangulat érvényesült megfelelő áriával. Buzáért átlag 10 fillérral magasabb árakat fizettek. A rozsa üzletlen. A takarmánypiacra ismét tartott az irányzat. A dunántúli és csöves tengeriben erős árukínálat jelentkezett 7.50 pengőért pesti paritásban. A magpiac üzletlen, a lisztárak nem változtak.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 77 kg 15.16—15.55, 78 kg 15.25—15.70, 79 kg 15.40—15.60, 80 kg 15.50—16.15, felsőtiszai 77 kg 14.85—15.05, 78 kg 14.95—15.15, 79 kg 15.05—15.20, 80 kg 15.20—15.35.

Rozs, pestvidéki 8.25—8.40, árpa 12.75—13.25, sörárpa 18.50—20.00, egyéb 14.50—16.75, zab 16.50—17.00, tengeri 15.16—15.30, korpa 7—7.20, beernamag 160—180, lóhere 98—105.

Chicago-i terményföldszénzárlat

Csikágó, október 16.

Mai zár arat cent bushel	Előző zárlat cent bushel	Buza	Tengeri	Zab	Rozs
Dec. 76.875	75.0	78.375—50	78.375	37.125	48.625—75
Márc. 80.750	625	82.125—25	79.50	38.375	53
Május 82.625	50	84.125	82.25	40	54.50
Július 83.875	75.0	84.875—85.125	83		

Zürichi zárlat

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zár): Budapest 90.15 (90.15), Berlin 122.35 (122.35), Newyork 514.55 (514.60), London 2500 (2500), Paris 20.17 (20.17) és fél), Milano 26.94 (26.94), Prága 15.27 (15.27), Belgrad 9.12 (9.12 és négyötöd), Bukarest 3.06 (3.05 és háromnegyed), Bécs 72.57 és fél (72.58), Amsterdam 207.32 és fél (207.30).

Valuta- és devizaárfolyamok

Egy angol font 27.78—27.93, száz cseh korona 16.85—16.97, száz dinár 10.04—10.12, száz dollár 572.30—574.30, száz franciafrank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.80—230.80, száz lengyel zloty, 63.70—64.10, száz lei 3.36—3.40, száz lira 29.75—30.05, száz néme marka 135.30—135.90, száz osztrák schilling 80.25—80.65, száz svájci frank 110.90—111.40 pengő. — A nemes fém-piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 22.90—23.10, az ezüst egy-

koronást 0.26—0.86, a forintost 0.70—0.72, az ötkoronást 1.38—1.42 pengővel jegyezték.

Bizottság alakult

a hagymavásárlás tanulmányozására. Külön állami bizottság fogja tanulmányozni a makói hagymavásárlást, melynek tagjai Prónay György földművelésügyi államtitkár már ki is nevezett, egy a minisztérium, mint pedig Makó város részéről. E bizottságot az Export Intézet megbízottja fogja kiegészíteni. A szükséges tanácskozások röviden megkezdődnek s a bizottság javaslatait a földművelésügyi minisztériumban fogadják tovább megtárgyalni.

A Faluszövetség jubiláris közgyűlése. A Falu Országos Földmívelő Szövetség október 18-án, délelőtt 10 órakor Budapesten az új városrész nagytetemen tartandó 10 éves jubiláris közgyűlésére 50 százalékos jegykedvezményt biztosított a MÁV összes vonalaira, valamint a MÁV kezelésében lévő mellékvonalakra.

Szőlőbirtokosok tárgyalásai a pénzügyminisztériumban

A magyar szőlő és borgazdaságot érdeklő kérdések felett a szőlőbirtokosok érdeklő tagjai tárgyalást kezdtek a pénzügyminisztériumban, melynek eredményeit az érdekeltekkel megtartandó értekezlet elé fogja vinni Vargha Imre államtitkár, amelyen a Magyar Szőlőszedők Országos Egyesülete és a Mezőgazdasági Kamarák lesznek hivatalosak.

GRAFOLÓGIA

Rovatvezető S. Andor grafológus, a Budapesti megjelent „A Grafológia” szerkesztője és tulajdonosa.

„Esthajnal”. Fogadalmától nem tágit és ebben is csak megmondatlan makacssága nyilván meg. Intelligens, sokat tud magába fojtani. Erkölcseinek megvédéséért élet-halálra küzdeni képes.

„Kék ibolya”. Sokszor dolgokkal nincsen tisztába, de annyira szemérmes és szégyelős, hogy nem mer információt kérni, engedékenysége minden tekintetben fennálló. Zárkózott, egyéni és önteljes.

„Rapszódia”. Érdekes lélek, aki sokszor dolgokat mibe se vesz. Flegma, nem törődöm, ami annak a jele, hogy nem szokott senkivel bízalmas lenni. Szülei valamikor nagyobb rangban éltek, mint most.

„S. Gyula, kereskedő”. Tuhalmazott gondokkal él. Egyes dolgokban könnyelmű. Még mindig a veszire volt önféjű, sokszor fontos dolgokat elhagyja feje felett szállni.

„M. Béja kereskedőegéd”. Minden olyan egyén, aki jövőjét tudni akarja, a grafológushoz kell, hogy menjen, nem csak ön, de én se tudok kéz nélkül élni.

„Gazdász”. Valami igazságalanságnak lett áldozata. Fegyelmezett önművelés magát mindenképp alkalmazni tudó lélek nem fondorlatos, de nagyon megfontolt.

„Bi 22”. Kényelmes, néha kissé figyelmen, mert semmi néven nevezendő körülmények között nem bír. Határozottsága legtöbbször makacsság. Fegyelmezett, szigorú szülők gyermeke.

„P. L.” Sokszor kicsinyes és határozatlan. Nem vállalkozó lélek, sőt türelmet is nagyon gyorsan tudja elveszíteni. Mély titoktartó, aki képes magát feláldozni, minsemhogy a reábizott titkot valakinek elárulja. Befolyásolható és hiszékeny optimista.

A beérkezett többi analíziseket lapunk holnapi számában közöljük.

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetések más tárfé alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

Felvételi helyek:

- Kossuth-utca 3., Kiadóhivatal. Telefon 141.
- József kir. herceg-u. 16., Szerkesztőség és Nyomda.
- Piac-u. 8., Csáthy Rt., Könyvkereskedés.
- Széchenyi-u. 50., Lajos István tőzsdéje.
- Miklós-u. 44., Zsurkovits Ferenc fűszerüzete.
- Szent Anna-u. 39., Papp Ferencné tőzsdéje.
- Csapó-u. 68., Schwartz Józsefné tőzsdéje.
- Meszene-u. 3., Vadász Sándor fűszerüzete.
- Nyíl-u. 59., Weigand Antal fűszerüzete.
- Kassai- (volt Hadházi)-ut 12., Voith Simon fűszerüzete.
- Virág-u. 19., Kerezi Albert tőzsdéje.
- Sámsoni-ut, Hajdu Gyuláné tőzsdéje.
- Magoss György-tér és Károly F. József-utca, Kiss Gáborné tőzsdéje.
- Károly F. József-ut és Bösörmenyi-ut ut sarkán, Ufalussy József tőzsdéje.
- Mester-u. 18., Péntek Gáborné tőzsdéje.
- Bethlen-u. 76., Nagy József fűszerüzete.
- Hatvan-u. 63., Meskó Györgyné tőzsdéje.
- Nyíltelep, Márton Kálmán-u. 1., Voith Simon fűszerüzete.
- Bihari-u. 4., Sipos Ferenc fűszerüzete.
- Gázgyár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
- Vagongyár, öv. Karpáthy Józsefné tőzsdéje.
- Egyetemi klinikák előtti bódé, Draveczky Izabella tőzsdéje.

LEVELEZÉS

Tibor!
Válaszolj lapomra igent, vagy nemet. Grafológia rovatot figyeld. Irásod leadtam analízis végett. N. 369

„Becsület”
jeligére levél van a kiadóban. kérem átvenni. 651

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Intelligens
javakorban levő nyugdíjas színész tisztességes állást keres irodában, kórházban, moziban, vagy mint raktárosok. — Cím: Sándori. Kétfalomban u. 15. 61

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Gazdasszonynak
ajánlkozok megnyerő külsejű magános intelligens nő, kitűnően főz, varrészhez, baromfitenyésztéshez ért. Mészáros Gizella. Debrecen, Vörösmarty utca 28. 501

Napi

2 órai időtartamra irodái vagy hasonló foglalkozást vállal ebédkosztért, (délután 2 órától). Leveleket „Könyv” tisztviselőnek jelígre a kiadóba kérem. 5087

BETOLTENDŰ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Gyermektejen
házmeesterpár inkább csak munka ellenében lakást kaphat. Rothermere u. 14. 661

Cipészsegédet

felveszek állandó munkára. Grósz. Sas utca. 659

Állás
Megélhetést nyújtó állandó biztos jövedelmhez juthat néhány száz pengővel rendelkező egyén. Pénzéről dupla értékfedezetet kap. Drén utca 4. Sámsoni utnál. Nemes. 315

Ügynököket,
nőket is, privát felek látogatására magas utalék mellett felveszünk. Cím a kiadóban. 520

Cimfestő
tanulót felvesz Hejd Miklós cimfestészetében Simonfy utca 36. szám. 5053

Egy
ujsgépképzés azonnal felvétetik, Bozzai telep. Csóka Pál utca 3. 351

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
rendőrséghez közel rendezőnek alkalmas egyszerű tiszta egy szoba, konyha lakás. Lorántffy u. 42. szám. 364

Kiadó
szép szoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel azonnal. József kir. herceg utca 25. 648

Irodának.
vagy orvosi rendelőknek is alkalmas több helyiségből álló Piac utcai lakás november 1-re kiadó. Korzó drogéria, — Piac u. 42. 646

Kiadó
kettő egymásbanyitól külső bejárattal szoba központi fűtéssel, fürdőszobával. Arany János utca 54., keresztpület. 653

Kiadó
utcai szoba előszobával irodának vagy lakásnak. Csapó utca 1. szám. 638

November egyre

kétszobás, konyhás lakás kiadó. Cím: Bethlen utca 54.

Kiadó
az iparkamara Deák Ferenc és Werbőczy utcák sarkán levő bérházában 6 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. Ugyanott üzlethelyiségek kiadók. Értekezhetni házgyendnoknál. 351

Kiadó
udvari kettő szobás urlakás csendes udvarban Arany János utca 33. szám. 386

Kiadó
utcai szoba előszobával irodának vagy lakásnak. Csapó utca 1. 349

Azonnapra
kiadó egy és kétszobás lakás, Déli sor 23. sz. 332

Két
szoba, konyhás lakás azonnal kiadó. Mester utca 29. 305

Szoba.
konyha, pincelakás kiadó. Cegléd utca 14. sz. 331

Háromszobás
lakás, konyhával előszobával, kamarával, cseléd szobával virágos udvarban 1200 pengőért kiadó novembertől. Bethlen utca 42. 320

Kossuth-utca 23.
kiadó kettő szoba irodának, vagy garzonlakásnak. 272

Kiadó
2 szobás garzon utcai szoba, vagy 1 szoba, konyha kiadó csendes udvarban azonnal. Nyugoti utca 50. szám. Széchenyi utca sarkától 2-ik ház. 211

Elserélném
Kerekes Géza u. 3. sz. két utcai szobás családi házamat a város belterületén levő 2—3 szobás családi házzal.

Uteai
 Újonnan festett egy szoba, konyha, kamara, feskamrából álló lakás november elsejére kiadó. **Apaí utca 20. Az udvarban vízvezeték és fűtő kut, külön mosókonyha.** 5187

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
 Különbejárati központi fűtése szépen butorozott szoba, Arany János utca 24. keresztépület. 654

Kétágyas
 utcai, ugyanott szerényen butorozott egyágyas szoba kiadó. Hatvan utca 18. II. emelet bal. 636

Butorozott szoba kiadó azonnal. — Ispóty utca 13. 54

Különbejárati
 elegánsan butorozott — földszinti utcai szoba 1—2 urnak kiadó. Cim: Függelék Ujság Kölcsekönyvtárában, Széchenyi utca 2. E-20

Butorozott szoba október 15-től kiadó. Simonyi ut 9. 334

Uteai
 butorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó, esetleg ellátással is, Pspöki palota I. emelet 38. 315

Központban
 nagyon esimesen butorozott világos utcai szoba, fürdőszoba és zongora használatú egy-két személy részére kiadó. — Hatvan utca 1. II. emelet 17. 626

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Lépcsőházi
 bejárati 2 szobás lakást előszoba, fürdőszoba, elosztott, konyha belvárosban keresek. Arany Bika 211. 359

OKTATÁS

Encktanítás,
 Hangképzés a legelső hangjegydagógusok módszerével előkészítés ének vizsgára lélegzős-technika és tökéletes hangvétele tanítása Jelentkezés naponta 2—6-ig, Piac utca 40. I. emelet. Próbáért ingyen.

Ebédkosztért
 egy-két iskolás gyermek mindennapi foglalkoztatását vállalja komoly leány. Leveleket Ebédkosztért jellegére kérem. 5086

Ki tanítana
 19 éves leányt hevesírást? Szerény nyelvtanításokat Kölcsek könyvtáránál. Kérem levele postacímre kölcsek. 365

Német órákat ad dr. Köveszi, Harsányi G. u. 25. 712

Zongoraszerelő
 nyári szünet alatt jutányos áron magyar nótáriszt rendez. S m a iadóban. 3636

Végzettségű
 ötéves bölcsész I—V. gimnázistákat tanítani hajlandó. Cimet a Debreceni Ujság kiadóhivatalában kérem közölni. 318

Belételek
 magaskamatot ad, kölcsönöket folyósít házakra, földekre. Gazdák Bankja, Kossuth utca. 365

Matrac,
 sedrony, ág, sítón, asztal, komót, hencser könyvszekrény, hármasszekrény, konyhakredenc eladó. Veszek használt bútort. Hatvan utca 21. sz. 652

Használt
 ócskavas kaphatók Fischeimel, Csapó utca 89. Telefon: 859. Hulladékok vasárolok. 311

Lucernamag
 eladó, Homok utca 72. szám. 362

ELADÓ ALLATOK

Fajtiszte
 galambok tulszaporodás miatt olcsón eladók. — Apaí utca 20. szám. 5322

UZLET, MOHELY, RAKTÁR

Kiadó
 5 méteres betonos helyiség műhelynek, vagy raktárnak. Miklós utca 49. 647

Bent
 az udvarban Kerékgyártónál. Hunyadi utca 18. szám, olcsó kézimunka cipő és szövet maradék kapható. 357

Belételek
 részt is mia djuk a legmagasabb kamatot Kölcsekönöket olcsón folyósítunk Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet. Szent Anna utca 10—12 Bathyány sarok, bérpa-

Bőrkeztűk
 átalakítását, festését, javítását, mosását. — ezüstírdikülök bételését, fűzők javítását legolcsóbban vállalom. Keztű és Fűzőüzem, Kossuth-u. 59. 5234

Száraz tűzifát

lazai és porosz szeneket legolcsóbban **Bajomi Józsefné** tűzifa és szentelepen. Telefon 8—93. **szerezhet be.**

Elveszett
 Létón a sertesvásárban 8 hónapos szőke koca. Megtaláló vagy nyomra vezető Nyil utca 23. sz. list jutalomba részesül. 358

ELADÓ HÁZ

Téglás-kerten
 Léfal- és Basahalom-utcában azonnal beköltözhető új és régi házak, valamint házhelyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók. Tiszántúli, Kossuth u. 8. 3259

Monostorpályi
 uton és Rigó utcában új beköltözhető házak és házhelyke hosszú idejű törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8 szám.

Vasvári Pál
 utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyzetméteres sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8 szám. 3094

ELADÓ FÖLD

Házhelyek
 Kerekes terepen, Szávay Gyula utca 2. szám alatt előnyös törlesztési feltételekkel eladók, értekezhetni a helyszínen. 348

Eladó
 8400 kvadrátj föld a város alatt. Cim a kiadóban. 1697

Házhelyek
 az egyetem közvetlen közelében, az Andrássy uton, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladók. Értekezhetni Tiszavidéki Mezőgazdasági Szövetkezete. Hunyadi utca 2. (Royal épület.) Telefon 17-49 szám. 293

Eladó
 a Németh-utcában 300 négyzetméteres házhely — kedvező fizetési feltételek mellett. — Értekezni lehet Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. sz. 6429

Apróhirdetés

a vasárnapi számba

szombat este 8 óráig

adható fel a

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFOLD kiadóhivatalában

Kossuth-u. 3. I. em. vagy József kir. herceg-u. 16.

BUTOROK

Modern stílusú
 új hálószoba azonnal eladó. Király utca 5. sz. Közelebbit házmesternél. 624

Keresek
 megvételre modern konyhát használt kompot fűtőszoba butorizált kiadóban. 633

ELADÓ INGÓSÁG

Gallér
 tisztítás hófehérre magas fényű 7 fillértől. Legszebben, legolcsóbban fest, mos, tisztít Libánci Péterfia 4. keresztépület. 361

GARANTÁLT

tisztasági és teljes tejet naponta házhoz szűtik: vizsonteladók kizárva, érdeklődők forduljanak gazdái útkárhoz, Józsa, 649

Fekete koci
 jökarban levő jutányos eladó, Péterfia utca 19. szám. 363

Vadonat új
 modern íróasztal eladó. Szent Anna utca 58. sz. keresztépület. 342

Rádió
 4 lámpás elütazás miatt igen olcsón eladó. Hatvan utca 18. II. emelet bal. 5209

Irógép
 Ideal márka, jó állapotban, családi okok miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
 legjutányosabban vállalom. Vigkedvú Mihály u. 10. sz. Telefon 9—47.

550 kcm, angol motorkerékpár, — kényelmes oldal kocsival, Lucos világitással eladó. Simonffy u. 36.

Jó forgalmu
 fűszerüzlet betegség miatt azonnal kiadó. — Geréb telep, Kondor u. 12. 650

Egy
 jökarban levő fűszer és vasúzletherendezés jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 315

AJÁNLAT

Kardokat,
 bajoneteket, autó és bár milyen alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földváry csak, Széchenyi utca 55. Telefon 168. 2856

Női kalapok
 alakítása 2 pengő. Ábrahámfal, Bathyány u. 10. szám. 619

Sütőtök
 és takarmány cukorrépa nagyobb mennyiségben eladó. Pécsi, Bathyány utca 16. szám, Telefon 9-65, vagy 17-49. 1703

KERESLET

Partiba
 veszek cipőt — nagyobb mennyiségben, Grósz Lőrinc, Sas utca. 660

Kölcsönt
 1000—1500 pengőt keresek magas kamatra keljő biztosíték mellett. Cim a kiadóban. 360

Veszek
 egy 10—15 holdas tanyás birtokot, készpénz fizetéssel, Hegedüs ingatlan iroda, Timár utca 5. sz. 216

Megvételre
 keresek repce-, köles- és buzaalj keveréket, Apaí utca 20. szám, Ugyanott fajgalambok tulszaporulat miatt igen olcsón eladók. 93

KULONFÉLE

Stráfkocsi
 jökarban levő jutányos eladó. Vigkedvú Mihály utca 10. sz. 6429